

DACIA

PROPRIETAR: Societatea Națională de Editură și Arte Grafice
"DACIA TRAIANA" Suc. T.șoara

Înregistrat la T.șoara, S. III, sub Nr. 89/1939

Onor.

Biblioteca Palatului Cultural
A R A D

Cotidianul Banatului
și al Graniței de Vest

Director responsabil:
C. MIU-LERCA

ABONAMENTE ANUALE:

Pentru țărani Lei 1800
Autorități și comercianți Lei 3000
Instituții și întreprinderi Lei 6000

Directia 48-33
Redacția 16-00
Administrația 50-62
Tipografia 14-69

Arad
Str. Mărășești Nr. 1. Tel. 11-28

Condițiile Sovietelor pentru un armistițiu cu Finlanda

Rolul Rusiei în afacerile europene. Anglia majorează emigrarea evreilor în Palestina

Situația politică

Presă din Stockholm dă destulă atenție reacțiunii Polonezilor, Jugoslavilor și haenienilor la discursul primului ministru britanic, care s'a ocupat, acum se știe, de fiecare în parte. Despre Polonezi și Jugoslavi am referit la început acum ceea ce se observă aici despre Italiani.

Se știe că d. Churchill, vorbind despre situația politică a Italiei, a subliniat că după cucerirea Romei crede că va mai momentului când să se facă anumite schimbări politice fundamentale și că, pînă atunci, Mareșalul Badoglio continuă a guverna în condițiile știute teritoriul ocupat de trupele aliate. Declarațiile primului ministru britanic au aflat însă în Italia condusă de Mareșalul Badoglio o primire favorabilă ci, împotriva, ele au fost de îndată criticate. Astfel, profesorul Amedeo Adolfo, rector al Universității din Neapole și unul din cei mai importanți membri ai grupului patriotic din Italia, după ce spus câteva cuvinte de apreciere a rectorului aliat, a subliniat însă că „d. Churchill riscă să fie omul care poate să ardă pacea”. Căci, a continuat profesorul italian, după părerea d-lui Churchill, Italia este o națiune înfrîntă, care este preferabil să rămână astfel. Prin urmare, cel mai bun guvern pentru Italia ar fi acela care a semnat armistițiul. Aceasta este un punct de vedere pur militar.

Or, susține d. Adolfo, „Italia ar trebui să fie reprezentată printr'un guvern expresie a poporului și nu printr'un guvern desonorat”.

Pe de altă parte, se anunță că Sâmbătă lucrătorii italieni au decis o grevă de 10 minute „ca protest împotriva afirmațiilor făcute de d. Churchill în Camera Comunelor, prin care guvernul britanic acorda guvernului Badoglio un sprijin provizoriu, pînă ce aliații vor învinge Roma”. Greva — anunță corespondentul din Neapole al agenției Reuters — va avea loc sub auspiciile partidelor comunist, socialist și al „acțiunii” și va bucura de simpatia comitetului executiv al „consiliului național de eliberare”. Protestul a fost înmănat autorităților locale.

Așa dar, încercarea d-lui Churchill de a frâna veleitățile partidelor politice din Italia ocupată de aliați, întâmpină critici serioase mai ales din partea organizațiilor avansate ca program politic, în frunte cu partidul comunist și socialist.

În această un semn în plus al desacordului ce ar exista între concepția britanică și cea sovietică și d. Churchill are cumva, motive să se teamă de reluarea discuțiilor politice din Italia, sau cei trei aliați nu sunt încă definitiv înțeleși asupra acestui punct și atunci se încercă să se câștige timp?

Într'întrebările care se puneau în cercurile competente, cu privire la situația din Italia, după discursul d-lui Churchill.

STOCKHOLM, 2. — O știre a Biroului Internațional de Informațiuni retransmisă DNB anunță:

Postul de radio moscovit a difuzat o declarație a Comisariatului Poporului, pentru Afacerile Externe care spune: „Zvonuri diferite au apărut în presa din ultima vreme, privitoare la tratate care au fost dușe între Uniunea Sovietelor și Finlanda. Aceste tratative au fost dușe pentru terminarea ostilităților Finlandei împotriva Uniunii Sovietelor.

În realitate, tratative oficiale între Uniunea Sovietelor și Finlanda, nu au fost începute.

În mijlocul lunii Februarie anul acesta, un industriaș de vază suedez a înștiințat pe d-na Kolontay, ambasadoarea sovietelor la Stockholm, că d. Paasikivi a sosit la Stockholm și că are misiunea să ceară condițiile în care Finlanda ar putea ieși din război. D-na Kolontay a fost rugată să declare dacă guvernul Uniunii Sovietice este dispus să intre în tratative cu actualul guvern al Finlandei. În numele Uniunii Sovietice, d-na Kolontay a declarat că guvernul sovietic nu are nici un motiv să aibă o încredere deosebită în actualul guvern finlandez, dar că totuși, dacă finlandezii au găsit altfel guvernul sovietic este gata să trazeze cu actualul guvern despre încetarea ostilităților. Cu prilejul unei întrevederi neoficiale care a fost la 16 Februarie, la cererea d-lui Paasikivi, acesta a declarat d-nei Kolontay că este imputernicit de finlandezi să sondeze condițiile guvernului sovietic pentru încetarea ostilităților de către Finlanda. În cursul întrevederii următoare, d-na Kolontay a înmănat d-lui Paasikivi răspunsul Uniunii Sovietice, care conține condițiile pentru armistițiu următoare: 1. Ruperea relațiilor cu Germania și internarea trupelor și vaselor de

război germane din Finlanda, cu condiția că, dacă Finlanda socotește aceași operațiune ca fiind peste puterile sale Uniunea Sovietică este gata să dea sprijinul necesar, trupe terestre și forțele aeriene. 2. Repunerea în vigoare a tratatului fino-sovietic și retragerea trupelor finlandeze la granița din 1940. 3. Immediata eliberare a prizonierilor de război sovietici și aliați și a internaților civili sovietici și aliați. 4. Problema unei demobilizării parțiale, sau sută la sută a armatei finlandeze, face obiectul unor tratative la Moscova. Problema despăgubirilor pricinuite de operațiunile și ocupația militară din teritoriile sovietice vor face, deasemeni, obiectul unor tratative.

Wilhelmstrasse și condițiile de pace sovieto-finlandeze

BERLIN, 2 (Rador) — În urma unei întrebări la Wilhelmstrasse s'a declarat Miercuri că în prezent nu este de făcut vreo declarație privitoare la comunicatul dat de Moscova referitor la condiții pentru pace cu Finlanda.

Comunicatul ședinței secrete a parlamentului finlandez

HELSINKI, 2 (Rador) — DNB transmite: Comunicatul oficial dat după ședința secretă de Marti a parlamentului finlandez, este publicat de presa finlandeză în forma următoare: „În ședința secretă de Marti dimineața a parlamentului, d. Linkomies, președintele consiliului de miniștri a citit un raport al guvernului despre situația politică. Într-o ședință de o jumătate de oră ținută după amiază, parlamentul a intrat în ordinea de zi normală.

Anglia majorează emigrarea evreilor în Palestina

BUCUREȘTI, 2 S. P. P. TRANSMITE: ZIARUL „SVENSKA DAGBLADET” DIN STOCKHOLM, AFIRMĂ CĂ GUVERNUL ENGLEZ A HOTĂRĂT SĂ MAJOREZE EMIGRAREA EVREILOR ÎN PALESTINA.

ÎN ACEST SCOP, GUVERNUL BRITANIC A ACORDAT CETĂȚENIA ENGLEZĂ TUTUROR EVREILOR DIN PALESTINA, CARE SE GASESC ÎN ANGLIA.

Grupul etnic suedez din Estonia a primit autorizație de înapoere în țară

BUCUREȘTI, 2 S. P. P. transmite: Din Berlin se află că Suedia ar fi primit autorizația de înapoere în țară a grupului etnic suedez din Estonia.

Din acest fapt rezultă că suedezi au o părere reală și deci nu prea îmbucurătoare

pentru Moscova, aceasta ca și toată populația din țările cucerite de armata sovietică.

Deasemeni prin aceasta se recunoaște că suedezi din Estonia au trăit mult mai bine sub ocupația germană, decât au trăit după eliberarea țării de către Rusia.

Frământările din Argentina

BUCUREȘTI, 2 S. P. P. transmite: Asupra situației din Argentina circulă zvonuri contradictorii.

Generalul Parele, președintele consiliului de miniștri, a anunțat prin radio că trupele guvernamentale sunt stăpâne pe situație,

Anglia crează unități pentru Tito în afara fostei Jugoslavii

LISABONA, 2 (tp). — Dintr'o știre a agenției Reuter din Cairo reese că guvernul englez a început și el să creeze unități pentru Tito în afara fostului teritoriu al Jugoslaviei. Agenția Reuter anunță că foștii soldați jugoslavi, care

au semnat un manifest în favoarea lui Tito, se află acum într'o tabără de partizani în golful Suez. În această știre se accentuează faptul că guvernul britanic „și-a luat toată răspunderea acestor oameni” Afară de aceasta se mai anun-

și că liniștea a fost restabilită în întreaga țară.

Știri sosite din Uruguay afirmă că marina și trupele din provincie ar asculta de ordinele rebelilor. Se crede că marina și armata din provincie au pornit în marș asupra capitalei pentru a da puterea lui Roberto Repete, președintele Curții de Casație.

D. Beneș declară: Rusia Sovietică joacă rol de mare putere în afacerile europene

GENEVA, 2. (Rador.) — Serviciul englez de informațiuni publică o declarație a d-lui Beneș, în care se spune, printre altele: „Au trecut vremurile când Rusia Sovietică era exclusă din afacerile europene. Nimic nu va mai putea împiedica Uniunea Sovietică de a-și juca rolul său de mare putere în afacerile europene”.

Regele Petru al Jugoslaviei nu mai pleacă la Londra

GENEVA, 2. (Rador.) — DNB transmite: După cum anunță agenția „Exchange Telegraph”, Regele Petru al Jugoslaviei și-a anulat călătoria care voia să o facă la Londra. Această hotărîre a fost luată în urma discursului ținut de Churchill, în care primul ministru englez a luat apărarea lui Tito.

Guvernul polonez dela Londra se socotește singur îndreptățit a da ord. în numele Poloniei

GENEVA, 2. (Rador.) — După cum anunță serviciul englez de informațiuni, guvernul emigrant polonez dela Londra a protestat oficial împotriva formării comitetului așa zis a lui Rola și a „consiliului național polonez”, care sprijină acest comitet. Acțiunea acestor organizațiuni este socotită ca o „îtrădare față de Polonia”, guvernul dela Londra contestând oricui altcuiva dreptul de a da ordine în numele Poloniei.

Exercitarea dreptului de grație în Boemia și Moravia

Berlin, 2 (Rador). — Un decret al Führerului, relativ la exercitarea dreptului de grație de către protectoratul Reichului din Boemia și Moravia stabilește că protectorul Reichului este investit cu dreptul de grație și de ordonanță și de a da ordonanțe de neurmărire în Boemia și Moravia în toate procesele în care competența, ca prima instanță aparține unui tribunal german cu sediul în Protectorat.

În procesele pentru care sunt competente, ca primă instanță tribunalele Reichului, Tribunalul poporului sau o Curte de Apel, dreptul de grație și de ordonanță de neurmărire este exercitat de protector în acord cu ministerul de justiție al Reichului.

Dacă nu se poate realiza acest acord, va hotări Führerul ori șeful cancelariei Reichului.

Acest decret nu se referă la procesele care nu intră în competența justiției militare.

Și că acesta este primul semn pentru rezolvarea problemei, referitoare la guvernul din exil jugoslav și Anglia. Partizanii lui Tito vor fi plătiți de guvernul englez.

„Strigoii“, de Andreescu Skeletti pe scena Operei Române

În desfășurarea frumoasei inițiative de promovare a creațiilor autohtone, s'a cântat pe scena Operei Române „Strigoii“ (Regina Dunăreană) operă în 3 acte de Andreescu Skeletti.

Acțiunea se petrece în timpul năvălirii avarilor, care, în frunte cu neimblânzitul lor rege Arald, pustiesc orice așezare omenească întâlnită în goana lor nebună, până când, ajungând la Dunăre, Arald, „copilul rege“ este robit de feciorul frumusețe a Reginei Dunărene, Sarmiza și-i cere mâna.

Cele două popoare nu se pot bucura însă de acest eveniment fericit, pentru că un demnitar al reginei, Kebaldo, care cunoștea ca oricare altul faima sălbatice a lui Arald, o omoară pe Sarmiza cu o săgeată trasă de pe un vârf de stâncă.

Acesta este subiectul actului I. În celelalte două, ne este arătată durerea nebună a lui Arald, până în clipa când o vedenie îl îndeamnă să se ducă la bătrânul mag, păzitor al templului lui Zambré și să-i ceară pe Sarmiza.

Prefăcut în strigoi, Arald se întâlnește în fiecare noapte cu regina lui iubită, dar într-o dimineață, depășind timpul ce le era hărăzit pe ecerii, s'aude cântatul cocoșului și astfel se încheie și această a doua viață, după cea pământească, a Sarmizei și a lui Arald.

D. Andreescu Skeletti a vrut să ne dea o operă cu muzică wagneriană, dar nu a reușit acest lucru nici măcar în parte.

Sunt momente la acest spectacol, când cavalcada furibundă a orchestrei, acoperită cu desăvârșire vocea solistilor de pe scenă și spectatorul nu-și poate da seama că acestia cântă, decât văzând cum li se mișcă buzele.

Atât rolul Sarmizei, cât și cel al lui Arald, sunt dificil construite. Pentru rolul lui Arald, ar trebui, așa cum îmi spunea un confrate în pauză, un tenor care să aibă plămâni de forță unui tun cu tragere lungă instalat pe șine de cale ferată. Este bine înțeleasă o baladă, care ilustrează perfect însă, cum este văzut din sală, Arald.

În Sarmiza, Regina Dunăreană, d-na Livia Pop s'a prezentat vizibil indispusă. O explicație plauzibilă a acestei apariții, nu poate fi decât o probabilă răceală, contractată în ajunul spectacolului. D-na Livia Pop nu a putut susține decât cu eforturi evidente rolul (dealtfel greu) al Reginei Dunărene, astfel au fost momente dintr-un număr de numeroase când vocea d-sale era complet acoperită de orchestra sau cor.

D. Augustin Almășanu, a reușit să ducă la bun sfârșit un rol atât de stovitor, ca cel al lui Arald. Doar cu o voce extrem de puternică, d-sa a luptat din răspuțuri cu orchestra operei. În concluzie, d. Augustin Almășanu, care este unul dintre foarte puțini tenori, — ce pot fi întrebuințați — ai Operei Române, s'a prezentat ca deobicei, adică bine. Nu vedem cine altul în locul d-sale, ar fi avut curajul să ia rolul lui Arald și dacă totuși s'ar fi găsit cineva din tenorii noștri, nu știm cum ar fi putut scoate la capăt, cu un rol atât de îngrat.

O apariție deosebit de plăcută, o constituie d-na Ritta Stanciu în „Straja noții“ D-sa are o voce foarte frumoasă, de calitate, și cântând cu simțire, a reu-

șit să facă dintr'un rol relativ neînsemnat, o creație personală. Am vrea să o ascultăm pe d-na Ritta Stanciu, într'un rol principal, în care să ne redea toată gama posibilităților sale vocale. Și credem că apariția d-sale într'un atare rol, nu va întârzia.

Rolul magului a fost frumos susținut de d. C. Ursulescu. Deasemenea d-nii Paul Mazilu, în Kebaldo, Septimiu Chirvai, bătrânul avar și Mihail Cure, un episcop s'au prezentat bine. Ceilalți, în notă.

O mențiune cu totul deosebită pentru maestrul de balet Ionel Marcu. D-sa a realizat o fericită inovație prin aducerea pe scenă a unui număr oarecare de elevi, — destul de bine instruiți pentru scurtul timp ce l-a avut la dispoziție, — astfel că acel simulacru de luptă din actul I, prezentat în chip de omagiu la apropiata căsătorie a Reginei Dunărene și a lui Arald, regele avar, a impresionat cu totul deosebit publicul.

Aceleași cuvinte frumoase pentru d-nii Sorca și Corpade, ambii reușind să redea fidel pasiunea luptătorului.

Regia a constituit o scădere a spectacolului. Bundează, lipsa unei cât de

scurte pauze în actul I după terminarea baletului, a lăsat neexploată o frumoasă posibilitate de succes, publicul cerind să aplaude. Intervenția imediată și masivă a orchestrei împiedică însă această manifestare, contribuind astfel la nota slabă a spectacolului.

Și pentru că veni vorba de aplauze, nu suntem de loc de acord cu așa zisa „politică“ a acestui fel de manifestare a admirației publicului din sală pentru eroii de pe scenă.

Recompensarea creației artistului trebuie să se producă spontan și în același timp sobru, iar nu să se bazeze pe un entuziasm, datorit cine știe căror situații și mai ales impus de un grup infim de spectatori plasați la „circurigu“.

Credem că nici chiar celor pe care îi admirăm pe scenă, nu le produce prea multă plăcere, nota forțată care se desprinde uneori din aplauzele unui anumiț public.

La pipitru, maestrul Leonin Anca. Avem pentru abilitatea cu care d-sa a condus orchestra numai cuvinte de laudă.

Gh. C.

Ravagiile sociale ale sterilității feminine

Marti 29 Februarie 1944, la orele 18, a avut loc, în sala „Traian Lalescu“ dela Polișnica din localitate, conferința Domnului profesor universitar Traian Popoviciu: „Ravagiile sociale ale sterilității feminine“. Intrucât, cele dezbătute în cuprinsul conferinței, sunt de mare actualitate, și prezintă și un deosebit interes național, redăm mai jos rezumatul conferinței.

În țările evoluat, elita oamenilor de știință în comun acord cu conducătorii lor, depun toată străduința pentru asigurarea echilibrului între interesele statului, ale colectivității și ale componentului lor care este omul.

Acolo unde se lucrează în acest sens va crește încrederea în forțele vii, asigurată de vigoarea și sănătatea neamului.

Fecunditatea femeii este primul element de care depinde dezvoltarea neamurilor.

În centrul preocupărilor tuturor statelor mari, vechi și moderne, a stat întotdeauna „Familia“, care constituie nucleul biologic al existenței umane. Reiese deci clar nevoia ca familia trebuie ajutată și ocrotită.

Familia nu este însă completă fără copii, asupra cărora se îndreaptă toată grija, toată educația la aparență atât de diferită, dar în fond atât de armonioasă, a părinților.

Copii formează capitalul biologic al părinților, ei asigură ambianța și justifică existența lor.

În lupta pentru întărirea națiunii, un rol preponderent îl are problema sterilității.

Încă Hipocrat s'a ocupat cu anumite noțiuni ale sterilității; azi știința medicală deosebește o sterilitate fiziologică și una patologică. Cauzele sterilității pot fi înăscute și câștigate, definitive și temporare.

Una din cele mai dese cauze ale sterilității feminine este avortul artificial și mai ales întreruperea primului fruct. Avortul are urmări nefaste asupra organismului. Din punct de vedere social este o adevărată crimă. Va trebui deci să se facă educația tinerilor căsătoriți să evite această crimă pentru ca să nu cunoască urmările ulterioare atât de dezastruoase.

Între cauzele generale sunt infecțiile cronice cu alcool și nicotină, apoi căsătoriile între rude de sânge, etc.

Pe lângă tratamentul medical al sterilității, societății îi revine un rol preponderent în combaterea ei.

Ravagiile denatalității ca o consecință a sterilității feminine, se arată mai ales prin dispariția popoarelor mari din trecutul îndepărtat — astfel Babilonienii (înaintea de Christos cu 2000 de ani) datorită denatalității — prin angajarea mercenarilor streini ca să-și apere ogorul și-au degenerat rasa și au dispărut.

Asemenea, de același flagel, social, s'a stins poporul de cultură înaltă, Egiptenii,

În Grecia denatalitatea începe cu războiul peloponez, iar la Roma cu 200 de ani înainte de Christos. Polybios scria în anul 150 a. Chr.: „tot Helesul suferă de lipsa copiilor și a oamenilor, fapt prin care orașele se goiesc, țara nu rodește, cu toate că nici de războaie nici de epidemii n'a fost atinsă. Oamenii nu mai vor să aibă copii, cel mult unul sau doi, ca să poată crește în belșug — din care motive marele imperiu Elin a dispărut“.

Această soartă a avut-o poporul Roman, Sparta și Franța înfloritoare de altădată.

Așa se vede că aceste popoare n'au înțeles porunca dată de către Dumnezeu lui Adam și Eva, când le-a spus: să fiți roditori și să vă înmulțiți, căci numai astfel veți putea stăpâni pământul.

Din cercetările făcute se remarcă că la noi în Banat avem denatalitatea cea mai accentuată, din cauza sistemului de 1—2 copii pe familie.

Este o situație îngrijorătoare față de care va trebui să se ia măsurile cuvenite, căci altfel, după cum se arată într-o comună care azi are 2200 locuitori, peste 150 de ani va scădea la 300.

O națiune numai atunci se va putea menține, dacă numărul copiilor pe familie atinge cifra de 3—4, întocmai modelului din Germania unde igiena rasei a atins o proporție uriasă și conștientă.

Dar nu atât legile rigide, cât mai cu seamă educația individuală, disciplina și forța morală va ajuta la trezire conștiinței și îndatoririlor naționale, combatând astfel sterilitatea.

Dar ravagiile sterilității se revarsă și asupra micului stat, care este familia. Neînțelegerile între soții fără de copii duc uneori la stări de neurastenie, divorțuri și la distrugerea căminului. Asemenea constatăm stări de îngrijorare în familiile cu un singur copil unde grija permanentă a părinților să nu-și piardă singura lor odraslă se resfrânge atât asupra părinților cât și asupra copilului, care crescut în lipsa de tovarășie de frați și surori, devine timid, egoist.

Din motivele susmenționate, vedem că problema sterilității feminine este, azi mai ales, un imperativ social și național. Va trebui deci să înlăturăm acest pericol, care ar putea influența existența noastră ca națiune în stat.

Combaterea sterilității o putem considera ca o datorie crescută și națională a fiecăruia dintre noi. Ea ne va asigura stabilitatea și prosperitatea țării, mai ales azi când capitalul uman se pierde într-o proporție atât de mare prin actualul război.

Prin pildele și sfaturile tuturor, se va aduce un folos real în ascensiunea numerică și calitativă a națiunii, plasând-o astfel într-un peisaj biologic mult superior și mult mai prielnic celui de azi.

CALENDAR

4 Martie 1893

Începe și în Toracul-Mare să se manifeste, în diferite forme, cari nu depășeau dispozițiunile legilor în vigoare, curentul naționalist. La data de mai sus notarul Teodor Keczy raportează „fișpanului“ despre curentul de redescoperire națională a românilor, cerând instrucțiuni și arătând, că promotorul curentului ar fi preotul ortodox valah Vincențiu sau Vichetie Petrovici. Nu știm nici ce instrucțiuni a primit și nici ce mijloace i s'au pus la dispoziție pentru combaterea curentului dar le bănuim și pe unele și pe altele. Dintr'un alt raport al „vicișpanului“ dela sfârșitul lui Aprilie vedem însă, că administrația s'a așezat pe lucru cu mijloacele acelor vremuri. În ziua de 6 Iulie, când preotul V. Petrovici convoca la o adunare pe alegătorii români din întreg județul, pentru a desemna pentru congresul național dela Sibiu delegații românilor din Torontal, care să facă cunoscut congresului situația românilor din acest județ. Se prezintă la Torac peste 400 inși, în majoritate fețe necunoscute, iar când preotul, în calitate de președinte al adunării a deschis ședința și a propus delegații pentru congresul dela Sibiu, cei adunați nu numai, ci au respins lista propusă, dar au început să și vocifereze și să adreseze cuvinte injurioase la adresa preotului. Președintele văzând atmosfera și lucrătura, a cărei victimă e, a părăsit scaunul prezidențial și adunarea. Scaunul prezidențial a fost apoi ocupat de către notarul T. Keczy, care a făcut să se voteze o rezoluție, în care se spunea, că românii din Torontal sunt mulțumiți cu soarta lor, că ei nu aprobă Congresul dela Sibiu și nu trimit reprezentant acolo. El bine să se știe, că alegătorii români naționaliști au fost opriți formal dela participare și că această rezoluție a fost predată fișpanului de o delegație condusă de notar și de preotul român din Iancuhida.

TRAIAN BIRĂESCU

Foi volante

Mărțișor

Primavara ne-a trimis astăzi cele din tău zămbete.

Ca la un semn toate străzile au fost inundate de oameni.

Frunțile s'au descrescit, negurile din suflet s'au împrăștiat o clipă și now speranțe s'au născut timide odată cu oele dinăun răze calde ale soarelui.

Un grup de fete s'au oprit la un colț de stradă și-și admiră reciproc mărțișoarele.

Minunată bucurie a copilăriei.

Mărțișoarele de mai târziu nu fac decât să ne aducă aminte de această lucrare de fericire, să ne dea pentru o clipă iluzia unei lumii spre care am gonit zădărnice, pe care am întrezărit-o ca pe o lume a fagăduinții în cel dintâi mărțișor, în cei dintâi muguri.

Ce-i mai putem cere vieții acum?... O clipă de reîntoarcere spre această lume. Un popas în țara de iluzii.

Bucuria noastră de astăzi, nu poate să fie o bucurie a iluziilor.

Noi cei care am străbătut o parte din viață trebuie să ne plecăm realității. Am cunoscut-o prea înțens ca s'o mai putem ocoli. Doar din când în când, în mărțișor care strălucește în cele dinăun răze ale primăverii, să ne oprească pașii să ne grăbească batăile inimii ca să ne lăsăm furați de amintiri.

MIA MARIAN JALEȘ

CITITI:

DACIA REDIVIVA

Revistă lunară de cultură și luptă ardelenască.

Redactor responsabil: VASILE NETEA

NOTE

SCHIMBURI ARTISTICE

Direcția Operei Române din Cluj-Timisoara duce o foarte sănătoasă politică de schimburi artistice. Nu trece lună fără ca să prîm asculta câțiva cântăreți de seamă din capitală sau străinătate. Chiar când oaspeții nu întrec pe solștii noștri, variația pe care o introduce în programe este utilă. În același timp și cântăreții noștri sunt invitați în z'te orașe. Am anunțat că d. Ionel Tudoran cântă la Opera din Iași. Acum iată stirea că d-nii Aug. Almășanu și Gogu Simionescu sunt invitați să cânte la Opera Română din București în 3 și 5 Aprilie „Aida“ și „Trubadurul“, sub bagheta maștrilor Massini și Bobeson.

Actualitatea

GREVA IMPOTRIVA LUI CHURCHILL. Muncitorii italieni din Italia „eliberată” au proclamat demăi o grevă de ¼ oră ca protest împotriva d-lui W. Churchill, care declarase în Camera Comunelor că Guvernul Badoglio rămâne deocamdată la putere, până la cucerirea Romei, după care eveniment va fi examinată situația politică, adică a guvernului și a Regelui. Această grevă muncitorească dă încă de acum o idee despre viața politică și evoluția regimului social în Italia, în cazul când ea va fi ocupată de aliați. Revendicările impetuoase și inapelabile ale muncitorilor tind spre un „Front popular”, care procedează inevitabil un regim de extrema stângă. Guvernul ca să se mențină, va trebui să recurgă la metodele forțe, drastice, aliații, ca să aibă un simulacru de pace, în presa cu armatele lor de ocupație. Asta se cheamă război civil sub egida străină, „eliberarea” Italiei înseamnă luptă civilă, războiul, pe care poporul italian l-a făcut ca națiune, se transformă în război civil în sânul națiunii. Greva de un ¼ oră este simptomul indicativ al groaznicilor turburări sociale, ce se vor isca în Italia, care va pierde unitatea conducerii.

INDETERMINAREA TERITORIALĂ. D. Eden, Ministrul de Externe al Britaniei, a declarat în sfârșit clar în Camera Comunelor, că Anglia nu s'a obligat să recunoască — nici la Moscova, nici la Teheran — frontiere fixe și nici nu s'a cerut această obligațiune. De aici ministrul englez deduce dreptul, Marei Britanii de a se considera apărătoare a statelor mici europene, în cazul când un stat mare le-ar asocotii frontierele firești, violându-le arbitrar. Asta e o aluzie la poarta de extensivitate teritorială a Rusiei Sovietice. În cadrul celor, declarațiunile d-lui Eden completează pe aceea a premierului britanic, care spuse în discursul său din săptămâna trecută, că Rusia nu va cere mai mult decât arată rațiunea și moderațiunea. Indeterminarea teritorială în timp de război se rezolvă întotdeauna pe calea armelor. Avantajul e de partea Rusiei, care pe un teren indeterminat poate cere și îngloba atâtea cât îi arată moderațiunea și rațiunea, adică victoria armelor. Criteriile subiective în materie de frontiere sunt nu numai primejii, dar și catastrofele. Toate războaiele au un punct de plecare din ele. Când un război se instalează în viața străină, înțelegem oricine că el nu se va acorda după indicațiunile rațiunii și ale moderațiunii.

DESCOPERIREA CONCUBINAJULUI. Revista timișoreană „Indreptarea”, publică interviul d-lui gen. C. Deliceanu, prefectul județului nostru, din care reiese mai cu deosebire declarațiunile usate privitoare la concubinajul din viața noastră românească și pe care noi îl cunoaștem aici la ziar, evident numai cu oarecari, gazetărești. D. prefect a spus: „Orbina asupra concubinajului, trebuie să remarcăm că aceasta plagă socială a satelor noastre continuă a fi stărpită, dar nu pe cale inchișitorială, ci prin persuasiunea blândă, ocrotitoare și creștină a Bisericii și prin acțiunea plină de duh românesc a guvernului”. Această declarațiune a unui factor atât de bine informat și competent, cum este prefectul județului, vine să justifice toate speranțele exprimate de noi, că o acțiune blândă, ocrotitoare și creștină întovărită de activitatea metodică a Autorității administrative și municipale va face să dispară plagă concubinajului. A făcut foarte bine d. prefect general Deliceanu insistând asupra metodei de lucru — care nu este teroarea inchișitorială, fiindcă ea nu cuprinde pe om din lăuntrul din conștiință, pentru a-l conduce să aducă la viața normală și tradițional românească. Marile convertiri se fac prin pildă și dragoste.

Deschiderea expoziției atelierelor și întreprinderilor Comunale din jud. T.-Torontal

Cuvântarea d-lui prefect general Const. Deliceanu

În sala dela etajul doi a noului palat administrativ, a avut loc ieri dimineața la orele 11, deschiderea expoziției atelierelor și întreprinderilor comunale din județul Timiș-Torontal.

În numeroasă asistență am remarcat prezența d-lor: general Const. Deliceanu, prefectul județului, general Schmidt însoțit de un grup de ofițeri superiori în frunte cu d. colonel Chitu șef de staț major, Beleanu prim-președinte al Tribunalului Timiș-Torontal, colonel Berescu inspector gen. de siguranță, ing. Liviu Faur director ministerial conducătorul Regiunii a VII-a Industriale, însoțit de inspector general comercial, Petre Popescu inspector general al Muncii, inspector Marcuș, dr. Emil Tîeranu și dr.

Cuvântarea d-lui prefect general Const. Deliceanu

Știm cu toții — a spus d-sa — că dela venirea la conducerea țării a Marelui Conducător, a fost de a da posibilități țăranului român să ducă o viață mai bună, o viață omenească.

D-sa a înlăturat din această preocupare frazele goale care au caracterizat pe vechii politicieni și a tradus preocuparea sa în acțiune.

În acest scop a dat ordin, ca pe tot cuprinsul țării să se înființeze ateliere

Petre Warth ajutori de primar, Alexandru referent în Ministerul de Interne, I. Margan, președintele Camerei de Muncă, Liviu Cocora de la Inspectoratul Industrial, Manasia Marcu subprefectul județului, primpretor Dragoș Vasile-Gulvăz, pretorii: Peptea-Comloș, Ursu-Recaș, Duicu-Buziaș, Milișov-Deta, Popovici-Vinga, Ciugudean-Lipova, Halmăgean-Lipova, funcționarii interni ai Prefecturii județului și ai serviciilor pendinte de județ, etc.

Înainte de vizitarea standurilor în care se aflau expuse produsele atelierelor și întreprinderilor comunale, d. general Const. Deliceanu prefectul județului a ținut următoarea cuvântare:

re și întreprinderi comunale, cu scopul de a ușura viața locată prin deslăcuirea de produse eficiente, de utilitate curentă, produse de aceste ateliere; de a crea venituri comunale și județelor, stăvilind totodată specularea sătenilor; de a forma meșteșugari în special dintr-o copie sătenilor și de a ocupa pe săteni în timpul liber, iarna, când muncile agricole au încetat.

Dacă în acest an — a spus d. prefect — expoziția nu este prea bogată în varietăți de produse, nădăjduim că expoziția anului viitor va fi incomparabil

mai bine organizată, dat fiind că acum suntem în curs de achiziționare a instalațiilor, mașinilor și uneltelor necesare.

Situația atelierelor și întreprinderilor comunale din județul Timiș-Torontal, până la 1 Ianuarie 1941 a fost următoarea:

În județ avem 21 ateliere și 47 întreprinderi comunale, din care 5 ateliere de cismărie, 6 rotărie, 1 țâmplărie, 1 frizerie, 3 fierărie, 1 electro-mecanic, 3 țesotaje și 1 cojocărie, întreprinderile fiind împărțite astfel: 2 uzini electrice, 4 cazane pentru fierț țuică, 5 pepiniere, 1 strand comunal, 4 măcelării, 2 librării-tipografii, 5 prisăci de albine, 3 fabrici de unt și brânzeturi, 4 grădini de zarzavat și livezi de pomi, 2 forestiere, 2 crescătorii de iepuri Angora, 1 fabrică de mături, 1 fereștrău circular, 1 basculă, 4 cărămizării, 1 carieră de piatră, 1 carieră de piatră arendată, 2 selectoare de semințe 1 fabrică tuburi beton și 1 brutărie.

Pentru organizarea acestor întreprinderi și ateliere comunale s'au investit, subvenții dela staț 17.950.000 lei, iar din bugetele comunelor 64.000.000 lei. Căminzele până la 1 Ianuarie 1944 au fost de 30.000.000 lei, beneficiul de circa 9.000.000 lei, valoarea instalațiilor, a mașinilor și a uneltelor de 80.000.000 lei, iar a materialelor produse, aflate în depozit 1.350.000 lei.

La această expoziție, după cum rezultă din graficul expus, au participat atelierele și întreprinderile comunale în zece plăși, în afară de plasa Ciocova, Periam și Sănniclarul Mare.

Dintre întreprinderile comunale remarcăm Uzina electrică a comunelor asociate din plasa Recaș. Prin punerea în funcțiune a acestor uzine se electrifică 14 comune din plasa Recaș, în majoritate cu populație românească. Investițiile de până acum la această uzină se cifrează la 70.000.000 lei.

Județul are în exploatare o carieră de piatră arendată pe 25 ani dela com. Lucareț care produce cea mai bună calitate de bazalt din toată țara, conform analizelor de laborator.

Această carieră va fi cumpărată de județ și transformată în întreprindere județeană, dat fiind deosebita ei importanță, prin faptul că regiunea de șes este lipsită de piatră, iar drumurile care au importanță mare strategică și economică trebuiesc bine întreținute.

Țin să accentuez — spune d. prefect — că zilele acestea ne-au sosit mașinile de tipografie cumpărate și vom înființa întreprinderea de tipografie a județului, care va lucra pentru Prefectură și comune.

Comunele mai mare, ca Lipova, Sănniclarul Mare, Deta și Voiteg au în program înființarea pe 1 Aprilie 1944 a unor ateliere de tuburi de beton și plăci de ciment, după modelul celui al comunei Fratelia, ale cărei produse se găsesc expuse.

În anul viitor se va da dezvoltare mai mare atelierelor de cărămidărie, tuburi de beton, derivatele laptelui, cașcaval, unt, brânzeturi, deoarece materia primă se află în abundență.

Țin să atrag atenția — spune d. prefect — că prețul tuturor articolelor produse de atelierele și întreprinderile comunale din județ se găsesc cu mult sub prețul pieței.

Mulțumesc autorităților comunale și în special dlor notari care au dat concursul acestei acțiuni.

Cu aceste cuvinte și cu gândul către Marelui Conducător de țară, declar expoziția deschisă.

VIZITAREA EXPOZIȚIEI

După cuvântarea d-lui prefect general Const. Deliceanu, asistența a vizitat standurile expoziției rămânând încântată de posibilitățile de execuție a acestor întreprinderi și ateliere, care dovedesc o bună cunoaștere a meșteșugurilor respective și un deosebit simț estetic, mai ales unde contribuția bună rusă are un cuvânt determinant.

Dar, despre obiectele expuse prețurile, vom reveni în ca reportajul special.

O zi mare în Oravița

Instalarea Protopeului românesc unit

Duminecă în 20 februarie c. la ora 12 din zi a avut loc instalarea nou numitului protopeu-paron al bisericii rom. unite din Oravița. A fost o serbare înaltătoare, desfășurată cu fastul cuvenit la zile mari. O serbare frumoasă și însuflețitoare, cu un program select și producător de bunăvoință pentru lumea multă care a participat, jinduță să prindă, în dulce frățietate, și clipe de bucurie în aceste vremuri amenințătoare.

Și naea și tinda bisericii literarminte: pline de intelectuali, de public select din toate straturile societății, în frunte cu prefectul județului, reprezentând dorul deplină unire al guvernului țării, fără a se mai gândi cineva la credința religioasă a fiecăruia din publicul contopit în gândul unic: de a vedea în această manifestare națională zorile zilei de mâine. Măsurând cu privire publică înțeleg din biserică pot zice că a fost jumătate unit și jumătate ortodox...

Cine s'ar mai fi gândit la această serbare să străbată cu convingerea lui genuină la zidul despărțitor: FILIOQUE, atât de călărit de cărturarii noștri de ieri, ca să ajungă AZI, prin evoluția graiului, a fi numită biserica greco-catolică: ROMÂNĂ UNITĂ, cum e scrisă și pe invitațiile oficiale ale serbării. Iar biserica greco-orientală cu vechiul ei titlu, ros de vreme, să fie numită azi: ORTODOXA-ROMÂNĂ. Iar MANE, după cum am înțeles și la Sibiu (cu ocazia amplemuntelui adunări generale a Asprei, dintr-o convorbire particulară avută cu un cunoscut profesor universitar, care de multă vreme alargă mereu după ceva mai bun, nădăjduind că MANE, cele două biserici ale noastre, după unirea lor definitivă, când după așezarea apelor se va ivi porumbelul cu stâlparul verde, vor purta pe vecie titlul dat autoritar și de atestătorilor lor: BISE-RICA ROMÂNĂ-CREȘTINĂ.

Ruperea zăgăzurilor de până acum și, deci, simplificarea prin unire a bisericii noastre naționale, denotă progres, iar „progresul e lege dumnezeiască”, vorba vesitului preot și fost ministru I. Hock, ivită în „Budapester Tagblatt” de pe vremuri.

Ceui cunosce mai deaproape strădania neasămuită a susașului profesor ardelean, auzind de îndelungnicirile lui neprecupețite, juruindu-și înireagă ființa, până acum în joana vieții: să-și vadă neamul și bisericește și culturalicește bine încheat.

Dar... ca să nu cad în culpa sfătoșeniei de care suntem învinuiți noi bătrânii, mă întorc la cărarea pe care am

apucat de a-mi povesti pe scurt impresiile acea serbare instalării protopeului român unit din Oravița.

Ar trebui să descriu în aceste rânduri întâi și numai programul uimitor al bisericii rom. unite din Oravița, dar asta o las în grija tinerimii noastre vâjvoase. Am citit în Dacia noastră de ieri o dare de seamă mai amănunțită, cu publicarea mai pe larg și a vorbirilor dela recepția cu care s'a încheiat serbarea; remarcând și cu mai ales admirarea talentului oratoric și a denumirii înalte a Marii sale tănărului canonic dr. Ștefan Bălan dela Lugoj, ager la vorbă, destonic, și plin de gingășenie în atitudinea lui de conducător bisericesc.

După terminarea slujbei festive a liturgiei, urmând de investirea oficială a noului protopeu Valer Nicola, seria cuvântărilor o deschide d. colonel Th. Theodoreanu, prefectul județului, ca reprezentant al guvernului, care pe toate cărările sale oficiale tinde a promova progresul și armonia deplină a Românilor, atât de trebuitoare în aceste vremuri grele. La cunoscutele realizări de până acum pe teren social, cultural și gospodăresc ale prefectului nostru, așezat de mai marii țării pretuindem la locul de înaintă ședere, pentru a ocroti și întări frăția și prin frăție înțelegerea dintre Români de ambele confesiuni românești. Cuvântarea sa dela serbare, din care n'ai putut lua nici adăoga nici un alt singur cuvânt, a culminat cu emoția generală stărnită de aprecierea nimerită ce i-a făcut-o guvernul țării blândului protopeu Silviu Roșior, pensionat de bunăvoie, obosit fiind de activitatea sa laborioasă după cei 34 de ani cât a slujit, la aliar și înafară de altar, făcând mai departe și ca pensionar educația poporului prin pilduitorul său avânt sufletec, cum a cerut-o cu glas ridicat în discursul său de încheierea vorbirilor membrul de comitet dr. Ion Bolboca, secretearul Societății UDR din Oravița-Montană, îndelungnic meșter de programe, care a croit și programul acestei serbări, executat cu pricizie de conmembrul său Valer Lazăr, proprietar urban, împreună cu ceilalți membri domni și doamne din Oravița-Română, cărora li se cuvine partea leonică a succesului minunat și fala grandioasei manifestări românești din Duminecă trecută, cu adânci rădăcini odrăslite imaginar din prochimenu uniform al celor două biserici ale noastre.

„Iată acum ce e bun și ce e frumos. Fără numai a lăcuți împreună.” GH. JIANU

DACIA

AGRICULTURĂ
COMERȚ
INDUSTRIE

FINANȚE
MESERII
LEGI-DECIZII

AGENDA

Termene

10 Martie 1944

— Pentru declararea cantității mai mare de 100 kg. de făină albă sau gris aflate în depozit, pentru comercializare sau prelucrare, la Administrația financiară sau percepție.

— Pentru concesionarea circumscripțiilor pentru colectarea fuilor și câlților de in și cânepă din întreaga țară.

14 Martie 1944

— Incepe concursul la Sibiu pentru postul de medic șef laborator la Institutul de igiena și sănătate publică.

— Examenul învățătoarelor de grădini de copii pentru candidatele dela centrul Timisoara.

Licitații

5 Martie 1944

— La primăria comunei Căpăt, Timiș, pentru vânzare de mater. al vechiu provenit dela școală. Prețul de strigare este de 180.000 lei.

6 Martie 1944

— La Administrația exploatarei muncii penale București, pentru procurarea a diferite materiale de croitorie.

— La Atelierul Central de Confecții al Armatei pentru aprovizionarea cu 40.000 m. chingă cânepă și 57.000 bucăți cașarămii.

— La Subsecretariatul de Stat al României pentru efectuarea a 250 lăzi necesare pentru transportul arnivei.

— La Arsenalul Târgoviște pentru diferite sârma.

7 Martie 1944

— La primăria comunei Ciocova, Timiș, pentru procurare de material de construcție, în valoare de 1.035.800 lei.

— La primăria Sănnicolaul-mare, Timiș, unde se țin 6 licitații pentru procurare de material de construcție și pavare.

Miscarea firmelor

— Convocări. „Timiș”, Industria chimică, S. A. Timișoara, a convocat adunarea generală ordinară pe ziua de 27 Martie 1944. Capital social 10.000.000 lei. Fonduri de rezervă 455.789 plus 255.158, plus 6.228.940, plus 255.158, total fonduri 7.195.045 lei.

— Intreprinderile de Rame S. p. A. Timișoara, va ține adunarea generală extraordinară în ziua de 15 Martie 1944. În ordine de zi este: majorarea capitalului dela 2½ la 5 milioane lei.

— Moara Timiș S. p. A. Ciocova, convoca acționarii la adunarea generală, care se va ține în ziua de 15 Martie 1944.

— „Sănnicolăușeană”, Banca de Credit și economii S. A. Sănnicolăuș-mare în bilanțul pe 1942 cu o pierdere de 100.48 lei. Capital de acțiune 500.000 lei. Fond de rezervă 100.000 lei.

— Casa Agricolă de Pășuni „Arad-Călan” S. A. a convocat adunarea generală ordinară pe ziua de 10 Aprilie 1944.

— Casa Agricolă S. A. Hunedoara va ține adunarea generală ordinară în ziua de 10 Aprilie 1944.

Procurarea cânepii și inului pentru nevoile gospodăriei

Subsecretariatul de Stat al Industriei, Comerțului și Minelor aduce la cunoștința generală că, în conformitate cu prevederile deciziei Nr. 217 mii 857 din 4 Februarie 1944, agricultorii sunt liberi să cumpere, anual pentru nevoile lor casnice, dela agricultorii care au cultivat în sau cânepă, până la 6 kg. fuilor sau câlți de in sau cânepă, de fiecare persoană din gospodărie.

Se înțelege prin persoane ce fac parte din gospodărie, membrii familiei și servitorii sau lucrătorii permanenți.

Prețurile cu care agricultorii vor cumpăra fuilorul sau câlții de in sau cânepă în condițiile indicate mai sus, nu vor putea depăși prețurile maximele fixate de Comisariatul General al Prețurilor prin decizia Nr. 341 publicată în Monitorul Oficial Nr. 2828 din 2 Decembrie 1943, și anume:

CANEPA SI INUL TÂMBANESCU

b) Cânepă de Banat cu o lungime de peste 120 cm. lei 280 kgr.: Cânepă de Banat cu o lungime de 80—120 cm. lei 260 kgr.

c) Cânepă de Banat cu o lungime de

sub 80 cm. lei 240 kg.

d) Cânepă de Moldova, Basarabia și Bucovina cu o lungime de peste 120 cm. lei 250 kgr.

e) Cânepă de Moldova, Basarabia și Bucovina cu o lungime dela 80 cm. până la 120 cm. lei 240 kgr.

f) Cânepă de Moldova, Basarabia și Bucovina cu o lungime sub 80 cm. lei 220 kgr.

g) Cânepă lipovenească lei 200 kgr.

h) In cu o lungime de peste 70 cm. lei 380 kgr.

i) In cu o lungime dela 60 până la 70 cm. lei 350 kgr.

j) In cu o lungime dela 50 cm. la 60 cm. lei 320 kgr.

k) In cu o lungime dela 40 cm. până la 50 cm. lei 300 kgr.

l) In cu o lungime sub 40 cm. lei 280.

Acste prețuri se înțeleg franco-vagon stația de încărcare exclusiv impozitul pe cifra de afaceri.

Cantitățile de fuilor sau câlți de in sau cânepă cumpărate de agricultorii în mod arătat mai sus, vor circula fără certificat de transport.

INFORMAȚIUNI

× CONCESIONAREA CIRCUMSCRIPTIILOR PENTRU COLECTAREA FUIORULUI ȘI CALȚILOR DE IN ȘI CANEPA. Subsecretariatul de stat al industriei, comerțului și minelor aduce la cunoștința generală că Oficiul bumbacului, inului și cânepii înființat prin legea Nr. 599 din 10 Septembrie 1943, va proceda în ziua de 10 Martie 1944, la concesionarea circumscripțiilor pentru colectarea fuilor și câlților de in și cânepă din întreaga țară. Aceste circumscripții s-au înființat în toate județele din țară, iar colectarea fuilor și câlților dela agricultorii sau diferiți deținători, nu se va putea face, în viitor, decât prin acești concesionari.

× ÎNȘIINȚARE PENTRU PROPRIETARI DE MAGAZINE. Se atrage atenția tuturor proprietarilor de magazine, asupra necesității de a avea obloane la vitrine, spre a evita spargerea geamurilor în caz de bombardament aerian. Cei ce nu au posibilități de a deschide vitrinele în timpul unor eventuale bombardamente aeriene, sunt sfătuiți să lipească benzi de hârtie în diagonală, pe geamuri, pentru a împiedica prăbușirea acestora.

× PREȚUL LEMNELOR DE RĂȘINOASE RĂMÂNE NESCHIMBAT. Problema frigotehnică este extrem de importantă pentru țara noastră astfel că dându-se posibilitatea oficiului frigului de a-și continua și intensifica activitatea, constituie o bună primă de încurajare pentru soluționarea problemei. Prețul lemnelor de rășinoase nu se schimbă, iar distribuția se va face în raport cu cantitățile existente.

× TRACTOARELE ÎN ROMANIA. Utilizarea tractoarelor în România a crescut vertiginos în ultimii ani, iar azi agricultura românească se deserveste de 5176 tractoare aduse din Germania.

× BUGETUL CAPELLEI. La București se continuă opera urbanistică. Astfel, din Bugetul Capitalei care se ridică la 6694,6 milioane lei, cea mai mare parte are destinația de mai sus.

× ASIGURAREA GLICERINEI ÎN ARMATE. Într-o glicerină rezultată din deglicerarea uleiului se lăcășă neutrul de floarea soarelui și uleiului brut de floarea soarelui, se va utiliza exclusiv pentru nevoile armatei. Glicerina ce va rezulta din deglicerarea secului, precum și din concentrarea leșilor glicerinoase rezultate dela fabricarea săpunului va fi destinată pentru nevoile populației civile.

× CONSTRUCȚII DE ȘOSELE. Ministerul lucrărilor publice a fost autorizat de a contracta un împrumut la CEC în sumă de 400 milioane lei destinate pentru construcții și refaceri de șosele.

× PLANTE MEDICINALE. În anul trecut s-au cules în țară 400.000 kg. plante medicinale din cari au rezultat 90.000 kg. surplus de ceafuri medicinale cari vor fi vândute în străinătate.

× PRELUNGIREA IMPOZITULUI EXCEPȚIONAL DE 5 LA SUTA. Aplicarea dispozițiilor legii impozitului excepțional pentru apărarea țării din 1 Aprilie 1941, cu modificările ei ulterioare, se prelungește pe încă un an, adică până la 31 Martie 1945.

× PUNERE ÎN CIRCULAȚIE A NOUI TIMBRE P. T. T. Direcțiunea generală P. T. T. este autorizată să surchazeze restul de 25.000 serii timbre, 25.000 blocuri danțelate și 25.000 blocuri nedanțelate, rămase nevându-se din timbrele postale speciale emise în folosul Asistenței Fizice PTT cu surchagelul „1744—1944”, cu ocazia împlinirii a 200 ani dela primă reorganizare a Poștelor Române de către Domnitorul Constantin Mavrocordat.

× IMPORTATORII CARI AU MĂRFURI ÎN VAMĂ. Subsecretariatul de Stat al Industriei, Comerțului și Minelor aduce la cunoștința tuturor importatorilor cari au mărfuri în vamă și nu le pot scoate din diferite vicii de formă, că sunt obligați să depună la Direcțiunea vamală până la 1 Martie a. c. o declarație ce va cuprinde: Felul mărfii și articolul vamal; Cantitatea în kg. Țara de origine; Oficiul vamal; Motivele pentru cari nu s-au scos marfa din vamă; Cei ce nu vor depune aceste declarații în termenul de mai sus vor fi sancționați.

— ORGANIZAREA EXPLOATĂRII LOUR COMUNALE. Prin legea pentru organizarea exploatareilor comunale aparută în Monitorul Oficial, pe teritoriile lor comunale au următoarele drepturi exclusive: Producerea, adăcerea, extragerea, distribuția, transmiterea dela un loc la altul, sau dela o clădire la alta, lăcarea, furnizarea sau vânzarea electricității, energiei calorice, apei, gazului de orice fel, precum și evacuarea apelor uzate și pluviale. Exploatarea transporturilor în comun de persoane, prin orice mijloc, cu sau fără sine. Exploatarea ridicării gunoalelor menajere.

LEGI-DECIZII

Repertoriu

— Legea Nr. 97 privitor la modificarea bugetului fondului comun pe exercițiul financiar 1943—1944. (Monitorul Oficial Nr. 44 din 22 Februarie 1944).

— Legea Nr. 98 pentru fixarea condițiilor și deschiderea creditului necesar lichidării prin subscriere la Împrumutul Reintegrării din 1941 a tuturor categoriilor de bonuri de rechiziție, emise după data de 15 Martie 1939 și pentru plata fracțiunilor cu numerar. (Monitorul Oficial Nr. 44 din 22 Februarie 1944).

— Legea Nr. 101 pentru conservarea drepturilor asiguraților rechiziționați concentrați, mobilizați și a celor care s-au aflat sub ocupația U. R. S. S. și pentru reducerea unor amenzi. (Monitorul Oficial Nr. 45 din 23 Februarie 1944).

Texte-Comentarii

NU SE MAI PREDĂ ÎNCĂLȚĂMINILE UZATE LA CUMPARAREA ÎNCĂLȚĂMINTEI NOUI

Domnul General I. Arbore, Ministru Subsecretar de Stat al Aprovizionării Armatei și Populației Civile, a dat următoarea decizie:

Art. 1. — Pe data publicării prezentei decizii în Monitorul Oficial, se abrogă Deciziunea Nr. 1442—1943 și art. 1 al Deciziei Nr. 1442—1943, relative la obligația de a preda — la cumpărarea unei perechi de încălțăminte noi — confectionate cu talpă de bovine, bivoli sau cavaliere — una pereche de încălțăminte uzată.

Art. 2. — Încălțăminte uzată adunată pe temeiul deciziei Nr. 1442—1943 și nr. 1452—1943 de către fabricile magazinelor și atelierelor de încălțăminte, economatul general al funcționarilor politici și de către economatele județene se va preda cu borderou Comitetelor județene ale Consiliului de patronaj, iar în încălțăminte uzată adunată de către magazinele militare mandatare ale direcției subzistenței din subsecretariatul de stat al aprovizionării, întreprinderile industriale și instituțiile publice care au cotă directă de pielărie dela ORAP va rămâne la dispoziția acestora.

Art. 3. — Comitetele județene ale Consiliului de patronaj care sunt obligate la luarea de primire și trierea încălțămintei precum și instituțiile și întreprinderile prevăzute în art. 2 vor comunica în termen de 15 zile dela publicarea prezentei decizii în Monitorul Oficial situația încălțămintei uzate și anume:

a) numărul total al perechilor de încălțăminte vechi, uzată adunată.
b) numărul de perechi de încălțăminte vechi care nu mai poate fi reparată.
c) numărul perechilor de încălțăminte ce pot fi reparate.

d) cantitatea de materiale de talpă și piele necesare pentru repararea încălțămintei vechi dela punctul c.

Art. 4. — Încălțăminte vechi ce nu poate fi întreținută după reparare se va repara de către instituții, iar în încălțăminte vechi care nu se mai poate utiliza va fi predată ORAP-ului.

Art. 5. — Încălțăminte vechi reparată se va distribui:

a) de către Consiliul de patronaj, populației civile nevoiașe.

b) de către magazinele militare mandatare ale direcției subzistenței din subsecretariatul de stat al aprovizionării, de către întreprinderile industriale și instituțiile publice care au o cotă directă de pielărie dela ORAP funcționarilor lucrătorilor și membrilor familiilor acestora.

ZILNIC DE TOATE SI PENTRU TOTI

— MAJORAREA TARIFULUI LA CONVOBRIRILE TELEFONICE. Societatea Română de Telefoane a majorat tariful convorbirilor telefonice după cum urmează: convorbirile interurbane s'au majorat cu 25%, și convorbirile urbane, adică locale, la particulari, cu 50%. O convorbire care era până acum 5 lei, s'a majorat la 8 lei, pentru particulari, iar la autorități de la 4,50 lei s'a majorat la 5,50 lei. Pentru autorități s'a acordat însă un număr de convorbiri majorat, adică în loc de 90, pot lua 140, lunar. Costul fișei pentru convorbirile dela posturile publice, s'a majorat la 12 lei. Noul tarif a intrat în vigoare la 1 Martie 1944.

— ADUNAREA GENERALĂ A CRUCII ROȘII. Adunarea generală a Crucii Roșii filiala Timișoara, va avea loc în ziua 11 Martie, orele 5 d. m. în sala festivă.

— CONTRIBUȚII LA CRUCEA ROȘIE. D. August Gianone, aduce Crucii Roșii o contribuție lunară de 4.000 lei. Crucea Roșie filiala Timișoara de sub conducerea dnei Zoe dr. Coste mulțumește dlui Gianone pentru sprijinul dat.

— MULȚUMIRI. Ministerul Culturii Naționale a adus mulțumiri dsoarei Victoria Timaru învățătoare la școala Nr. 2 din Oravița, pentru munca desăvârșită ce o depune în folosul școlii.

— MULȚUMIRI PUBLICE. București 2. S. P. P. transmite: D. Mareșal Ion Antonescu, Conducătorul Statului, luând cunoștință de gestul de înaltă și pilduitoare tinută patriotică a dlui Ion Ciocârlie, prim-dor al eforiei ostășești pentru militari și invalizi care a donat importante sume bani, a dispus să i se aducă mulțumiri publice.

— AUDIȚIE LA CONSERVATORUL COMUNAL. A doua audiție a elevilor Conservatorului de muzică municipal, se va ține Duminecă, 5 Martie 1944 orele 17 d. m.

— GESTUL PATRIOTIC AL ANGAJAȚILOR INDUSTRIE LÂNELI. Angajații fabricii Industria Lâneli din Timișoara au donat pe seama Comitetului municipal de patronaj suma de 506.111 lei. Suma provine din cotizațiile lunare ale muncitorilor și angajaților cari din puținul lor au înțeles să contribuie la alinarea nevoilor semenilor lor răpăstuiți de soartă. Gestul patriotic și seninarea completă a cerințelor vremurilor grele pe cari le trăim caracterizează mentalitatea și spiritul de jertfă a muncitorilor români.

— LICITAȚIE AMANATĂ. Licitația publică prin care urma să se vândă două buci de curele confiscate dela Bogdănescu Gheorghe, a fost amânată dela 26 Februarie la 18 Martie 1944, orele 9 dimineața în camera nr. 50 a Judecătoriei de pace rurale din Timișoara.

— APARAREA PASIVĂ. Deși s'a atras atenția proprietarilor de case asupra obligației de a dota echipele cu cele necesare totuși s'a constatat că numai un mic număr au înțeles să se conformeze dispozițiilor egale. Domnii proprietari de case sunt înfrunțați că după 15 Martie 1944 se va începe controlul asupra existenței materialelor, iar cei ce nu s'au conformat vor fi sancționați. Se mai face cunoscut că în urma experiențelor făcute, Comendamentul Apărării Pasive a aprobat aparatul „ANTIPIR” cum și trusele individuale „AZORIN” și, pentru a se înlesni procurarea, cei ce doresc a comanda cele de mai sus, pot face comanda prin Subzona A. P. (Prefectura Județului).

— APROBARI DE REGULAMENTE. Prefectura județului Timiș-Torontal a aprobat regulamentul pentru asigurarea și funcționarea serviciului de curățit coșurile în comunele: Periam, Biled, Bagda, Silagiu Bencecul de sus, Stamora germană.

— ȘEDINȚA SECȚIEI DE FOLCLORE ȘI ETNOGRAFIE. Sâmbătă 4 Martie a. c. va avea loc în sala Institutului Social Banat Crisana ședința secției de folclor și etnografie sub președinția dlui dr. Aurel Cosma consilier ministerial.

— ȘEDINȚA DE COMITET. Luni 6 Martie orele 4 va avea loc la Spitalul „Notre Dame” ședința de comitet a organizației „Darul Ostasului”.

— OBLIGAȚII DIDACTICE. Obligația didactică a directorilor seminarilor teologice se fixează, cu oricâte clase, la 10 ore, respectiv (după degradare) la 8 ore.

— ÎNAINȚARE. D. Paulescu Teofil, secretarul Liceului Comercial de băieți din Timișoara, se înaintează la gradul de secretar principal cu una gradăție.

— LUCRĂRI EDILITARE. Lucrările de reparare a podului de pe drumul județean Aradul-Nou—Lipova au fost recepționate provizoriu.

— LOCALURI DE ȘCOALA LA DISPOZIȚIA CONSILIULUI DE PATRONAJ. Ministerul culturii naționale a aprobat ca localurile școalelor primare din regiunile climatice să fie puse la dispoziția Consiliului de Patronaj al operelor sociale, în timpul verii, pentru a organiza colonii, în folosul copiilor din mediul rural și urban.

Vizita D-lui Ministru Ovidiu Vlădescu la Timișoara

Eri, venind dela Arad, a sosit în localitatea dl Ovidiu Vlădescu, Ministru subsecretar de stat la Departamentul Români-zării, Colonizării și Inventarului. Dsa a prezidat la Inspectoratul Regional din Timișoara o ședință de prezentare a rapoartelor de activitate ale administratorilor generali din jud. Timiș, Severin, Caraș, Me-

— REMUNERAȚIA PENTRU PROFESORI. Profesorii de specialitate dela școlile comerciale delegați să îndrumeze și controleze practica comercială a elevilor și absolvenților acestor școale se remunerează cu echivalentul de 3 ore suplimentare săptămânal pentru un grup de 30 elevi sau absolvenți controlați. Profesori de religie dela aceleași școale, obligați să țină conferințe religioase la clasele IV și VIII se remunerează cu echivalentul unei ore suplimentare săptămânale, pentru fiecare din clasele menționate. Plata unei ore suplimentare e de 300 lei.

— OCROTIREA ȘI ASISTENȚA POPULAȚIEI. Conform dispozițiilor date de Ministerul Culturii Naționale, școalele învățătoare urmează să participe în mod obligatoriu la activitatea Comitetelor locale de Patronaj, spre a putea contribui efectiv la opere de ocrotire și asistență a populației, înțepinsă de acest consiliu.

hedinți, Gorj, Romanați și Vâlcea, aparținătoare acestui inspectorat.

Dl ministru Ovidiu Vlădescu a dat instrucțiuni în ceea ce privește activitatea viitoare a Inspectoratului Regional și a administrațiilor generale.

Aseară, Dl ministru Vlădescu a plecat la Craiova unde va ține o conferință.

D. Emil Ciuceanu declarat membru de onoare al Sindicatului ziariștilor profesioniști din Banat

În ședința Comitetului de direcție al Sindicatului Ziariștilor Profesioniști din Banat, dl Emil Ciuceanu, consilier de presă principal în Ministerul Propagandei, a fost declarat membru de onoare al Sindicatului.

Pentru meritele sale de apărător al intereselor gazetărești, d. Emil Ciuceanu va fi sărbătorit în cadrul adunării generale a Sindicatului Ziariștilor Profesioniști din Banat, care va avea loc la 23 Martie a. c.

FAPTE DIVERSE

Moașă criminală condamnată la 1 an închisoare și 100.000 lei amendă

Cocota Maria, din Tolvădia, moașă comună, a fost condamnată la 1 an închisoare corecțională și 100.000 lei despăgubiri pentru provocarea unui avort mortal.

Asfel, în noaptea de 11 spre 12 Iunie 1943, cu consimțământul femeii Jivan Florica, de 29 ani, din aceeași comună, i-a provocat un avort.

Provocându-se o hemoragie, victima a fost internată la sanatoriul Parc, unde a încetat din viață.

Înșelăciune

Ștefan Nicolae din comuna Târnova-Arad, a fost condamnat la 4 luni închisoare corecțională și 500 lei cheltuieli de judecată pentru delictul de înșelăciune, comisă în dauna lui Todos Ion din comuna Saravale.

Rănire din imprudență

Lux Petru din Garmata a fost condamnat la 5000 lei amendă și 500 lei cheltuieli de judecată pentru că în 22 Februarie 1943, a rănit cu un foc de armă pe Britl Viliam, provocându-i leziuni corporale.

Aceste trei sentințe au fost pronunțate de secția II-a a Tribunalului, în completul dlor F. Filipescu, președinte, I. Boiangiu, asesor, I. Blănariu, procuror și Gh. Rotaru, grefier.

Condamnat pentru amenințare

Fekete Ladislau, Mangul Geza, Carol Frolman și Carol Mayer, toți din Fratella, au fost trimiși în judecată pentru că în luna Octombrie anului 1941, s'au prezentat în fața porții fabricii de arde „Vitamin”, vrând să intre cu forța. Fiind opriți de portarul Ladislau Szabo, cei de mai sus i-au amenințat cu cuțitele și parii unui gard pe care-l rupseră.

Secția IV-a a Tribunalului l-a condamnat pe Ladislau Fekete la 10.000 lei amendă, iar pe ceilalți i-a achitat de orice penalitate.

1 lună închisoare pentru provocare de avort

Barbara Knapp, de 16 ani din comuna Sântana, jud. Arad, cu ultimul domiciliu în com. Lecea Mare, a fost trimisă în judecată prin rechizitoriul parchetului, pentru că la îndemnul Anei Gaisser, și-a întrerupt cursul normal al sarcinii, provocându-l avort.

Pentru acest fapt a fost condamnată la 1 lună închisoare corecțională și 500 lei cheltuieli de judecată. Ana Gaisser a fost achitată.

I-a promis că o va lua în casă oric

Vichentie Munteanu de 31 ani, angajat la C.R.R., a fost trimis în judecată prin rechizitoriul parchetului, în urma plângerii femeii Matilda Bernhardt din Lugoj.

Aceasta declară că făcând cunoștință cu Munteanu, după mai multe întâlniri i-a promis că o va lua în căsătorie, dar i-a cerut să-i dea mai întâi 100.000 lei pentru a-și aranja garderoba.

Inculpatul a primit banii, i-a cheltuit și nu s'a mai căsătorit cu ea.

Administrându-se prota cu martori, tribunalul a achitat pe inculpat, din lipsă a dovezii, mai ales că reclamanta nu s'a prezentat la judecată.

Procesele de mai sus au fost judecate de secția IV-a a Tribunalului, în completul dlor dr. Mihai Cugăniuc, președinte, Ion Ștefăniță, asesor, Georgescu Vâlcea, procuror și Ion Plotog, grefier.

— COMUNICAT. D. Inspector General al Muncii PETRE POPESCU, Șeful Inspectoratului Regional al Muncii din Timișoara, așază atențiunea tuturor întreprinderilor industriale și comerciale, că toate recomandările dela organele Ministerului Muncii, cu care se prezintă diferiți domni pentru vânzarea diferitelor publicații, sunt date numai ca o apreciere a lucrării cu care se prezintă, dar nu constituie nicio obligațiune pentru nimeni. Telefoanele date eventual în numele Inspectoratului Muncii, sunt neavente.

— INDEMNIZAȚII PENTRU MAESTRI ȘI MAESTRE DE ATELIER. Maestri și maestrele de atelier, precum și maestrele de gospodărie din învățământul industrial al fetelor, vor primi 150 lei pentru ora suplimentară efectivă. Plata acestor ore se va face până la un număr de 5 respectiv 20 ore lunare.

— MISCARE ÎN DIPLOMATIE. D. Mihail Mitileneu, este numit pe data 1 Martie 1944 trimis extraordinar și ministru plenipotențiar al României la Zagreb.

— VERIFICAREA BUGETULUI CAMEREI DE AGRICULTURA TIMIȘOARA. Dl. inspector general Stoicescu, dela Ministerul Agriculturii și Domeniilor din București s'a aflat la Camera de Agricultură Timișoara unde verifică executarea bugetului Camerei pe anul 1943/1944.

— ÎNAINȚARI. Domnii Jarca Vasile și Pogan Andrei au fost înaintați la gradul de secretari principali la liceul „Moise Nicoară” din Arad.

— NUMIRE. Domnișoarele Popescu Georgeta și Biga Maria au fost numite impiegate la oficiul de plasare Lugoj, Negruț Maria și Vodă Ion la Timișoara; Stancu Traicu Maria la Reșița și Ghila Sever la Deva.

— RECITAL DE PIAN. Marți 7 Martie ora 20 va avea loc în sala Liceului Comercial un recital de pian dat de dna Fotino-Negru. În program Bach-Busoni, Scarlatti, Chopin, Schumann, Ravel, Negrea. Recitalul e organizat de Ateneul Român.

— RESTAURAREA UNOR TABLOURI LA MUZEU. D. Lenhardt, un cunoscut pictor timișorean, a terminat în condițiuni perfecte restaurarea a 12 tablouri deteriorate din Muzeul Banatului.

— ÎMBOGĂȚIREA BIBLIOTECII MUZEULUI. Biblioteca Muzeului Banatului s'a îmbogățit cu 64 volume, donate de Ministerul Propagandei Naționale din inițiativa dlui Octavian Neamțu, directorul Propagandei. Operele acestea sunt domenii variate, în special istorie, etnografie și propagandă.

— CONFERINȚA LA LECTORATUL GERMAN. Vineri 3 Martie ora 18,30 are loc la Lectoratul German din Timișoara, Bul. Regele Mihai 8, o conferință intitulată „Richard Wagner — Leben und Werk”. Oaspeții sunt rugați să se anunțe la cancelarie.

— HANS BENDA LA TIMIȘOARA. Orchestra de cameră din Berlin, dirijată de d. Hans Benda, va concerta la Timișoara în ziua de 15 Martie. Concertul va avea loc în sala Banatului.

Înștiințare

Prin această aducem la cunoștința abonaților resanți că, în interesul lor, sunt rugați a-și achita abonamentele scadente, în caz contrar suntem nevoiți a recurge la mijloace mai drastice.

Posta administrației

PENTRU DEPOZITARI ȘI COLPORȚORI ZIARULUI DIN PROVINCIE. Rugăm pe toți depozitarii și colporții ziarului „Dacia” din provincie, cari, din anumite motive nu primesc ziarul, să se adreseze direct Administrației ziarului Dacia: Bul. Regele Mihai I, Nr. 4, Timișoara I, și vor fi serviți prompt.

ARADUL CULTURAL

Tot problema ajutorării funcționarilor publici

Una dintre problemele cele mai de seamă care ar trebui serios luată în discuție și rezolvită este cuiar aceea a îmbrăcăminte, mai ales pentru funcționarii publici și cu familiile mai mari. Piața alimentară a Aradului, după cum se știe este cât se poate de îmbelșugată. Găsești aici de toate. Chiar și trufandale dintre cele mai gustoase, și nu la prețuri prea exagerate. Din contră în ultimele săptămâni s'a observat chiar o ieftinire a anumitor alimente, cum sunt cartofii, care au scăzut dela 14 lei kg-ul la 10—12 lei, pâinea se menține la același preț, iar făina s'a negociat la fel destul de ieftin și în foarte multe cazuri sub prețul oficial maximalizat de către autoritățile locale.

Aceste fapte îmbucurătoare desigur că au adus mulțumire și destindere generală mai ales în familiile mai sărăcuțe, care fără îndoială că prin această situațiune gospodărie lor a fost în oarecare măsură îmbunătățită. Ceea ce însă n'ar fi permis să se întâmple, dar se practică pe o scară foarte largă, este specula cu stofele de îmbrăcăminte și cu celelalte pânzeturi, mai mult ori mai puțin făcute din material durabil. Pe sub mână, cum am aflat stoffe făcute în țară, dar asunse până în prezent au început să fie vândute dela casă la casă cu câte 16—18 mii lei metrul, ceea ce ar reveni pentru un costum de haine cam vreo 70 mii lei. Une poate plăti asemenea sume desigur că le și plătește, fără ca să ia de guler pe cei care vande pe sub mână asemenea materiale și să-l denunte autorităților în drept, ca face speculă și că prin aceasta strica moravurile și dejoacă legea.

Prin asemenea procedee, se incurajează specula și se sabotează opera economică a guvernului, care caută pe orice cale ca să mențină un echilibru corespunzător între venituri și nevoile vieții. Ne întrebăm ce poate face în asemenea cazuri un biet funcționar, ori un alt meseriaș, când are și familie mare când mâna nu-i dă să facă asemenea cheltuieli, pe care niciodată, nu le-ar mai putea acoperi sub nici-o formă. Dar de îmbrăcăminte totuși nu se poate dispensa. Incurajând astfel specula, desigur că și stoffele de prin magazine se urcă mereu și prețul lor iarăși crește din zi în zi.

Pentru aceste motive am căutat să pun astăzi în discuție problema îmbrăcăminte pentru funcționarii publici cu salarii mai modeste și după cum am mai sugerat ideea cred nespuse de mult că numai prin înfruntarea de credite ieftine și de lungă durată pe seama funcționarilor din chestiune s'ar putea da o deslăsură cât mai fericită acestei probleme. Și credite ieftine se pot asigura funcționarilor care au nevoie de ele, pe lângă economiatele județene, ori municipale. Căci oricum am pune problema și funcționarilor mai marunți au nevoie de îmbrăcăminte cât de modestă și cât de sumară. Căci oare dintre aceștia va putea vrea odată în viața lui să dea pentru un singur costum de naine 60—70 mii lei. Nu e rușine să umbli și în costume mai puțin fine. Desigur că nu. Dar de îmbrăcat trebuie să te îmbraci, căci ai serviciu, unde vii în contact cu lumea din afară și oricum jerpeliți nu te poți prezenta să-ți faci slujba. Și dacă piața alimentară prezintă în momentul de față o tendință de ameliorare a prețurilor, cum am arătat mai sus că se întâmplă, nu tot același lucru se poate spune și despre articolele de manufactură, care din zi în zi merg tot în sus, justificat ori nu dar ele arată o urcare crescândă.

E greu desigur să se ajungă la acel echilibru dintre producătorul de alimente și acela al industriașilor, s'au mai bine zis al comercianților care alături de marii producători speculează totul în favoarea lor fără să țină seamă de fenomenele de ieftinire ale vieții în privința alimentației, cum este și cazul la Arad. Aici alimentele scad la prețuri față de trecut în chiar ciuda merni în toată în care ne găsim, pe câtă

vreme prețurile articolelor de îmbrăcăminte se urcă cu voia sau fără voia autorităților chemate să vegheze desfășurarea lucrurilor.

Cei care sunt în drept să i-a măsuri, sunt invitați să cerceteze cu deamănuntul afirmațiunile noastre și se vor convinge că s'a spus numai adevărul și că nici acele persoane nu vor putea găsi justificarea celor

ce se petrec în ascuns la Arad, mai ales în ceea ce privește scumpirea materialelor de îmbrăcăminte. Noi am spus aici o doleanță dintre cele mai justificate a populației locale, care a ajuns la ultimile rezerve de îmbrăcăminte și care cere și roagă autoritățile în drept să ia în serioasă cercetare chestiunea de față de care ne-am ocupat aici.

—X—

Extrase din cărți cruciale

ALEXIS CARREL: Omul, ființa necunoscută

A. Carrel e doar un om de știință, care nu încercă să stăpânească înțelesul vieții și în lumea largă cercetează pe oameni și cauta să-i înțeleagă. El consideră lumea umană ca o totalitate a observațiilor și experiențelor din toate timpurile și toate țările. Ceea ce descrie în cartea sa a văzut însuși, deținând direct uela oamenilor cu care s'a asociat. A găsit condiții de studiu a fenomenelor vieții în complexitate și de observare a formelor activității omenești, cunoscând oameni mici și mari, sănătoși și bolnavi, savanți și ignoranți, slabi de ineri, nebuni, iscușiți, criminali, țărani, proletari, funcționari, afaceriști, negustori, politicieni, soldați, profesori, învățători, preoți, aristocrați, burghezi, filosofi, artiști, poeți și savanți, genii, eroi, sfinți. A văzut jocul mecanismelor secrete, din țesuturi, din imensitatea creierului, substrat al tuturor fenomenelor organice și mintale.

Omul de știință a trăit mult timp la „Rockefeller Institute for Medical Research”, dus, cu alți mulți oameni de știință, acolo, de Simon Flexner. Acolo, studiul ființei vii a fost abordat cu o amplitudine neegalată până azi. Materia e studiată în toate gradele ei organizate, de avânt către realizarea ființei omenești.

Se analizează ființele minuscule, bacterii și virusuri; mijloacele de care se servesc țesuturi și lichide, ca să le reziste; boile degenerative: Cancerul și afecțiunile cardiace; se atinge marea problemă a individualității și a bazelor ei clinice.

Cunoașterea asupra noastră înșine trebuie să fie sintetică și concisă; numărul imens al datelor ce ne stau la îndemână azi, asupra omului, ar umple duzini de volume; de aceea autorul cărții, dă o sinteză inteligibilă pentru toți, este scurt și concentrează un număr mare de noțiuni fundamentale, rezumând în câteva cuvinte lucrări ce au absorbit ani de-a rândul atenția fiziologilor, igienistilor, medicilor, educatorilor, economiștilor și a sociologilor. Cartea exprimă numai aproximativ realitatea,

schematic, ca o schiță caracteristică, nu ca o fotografie, ce redă amănuntele.

Omul, în genere, nu mai e în stare să-și urmeze civilizația, creiată de el, pe calea pe care aceasta a apucat, căci degenerază. Fascinat de frumusețea științei materiei inerte, n'a înțeles că, corpul și conștiința umană urmează legi mai obscure, dar tot atât de inexorabile ca ale lumii siderale care nu pot fi înfrânte fără pericol. Deci omul trebuie să i-a cunoaștință de relațiunile care îl unesc cu lumea cosmică, cu semenii săi; de relațiunile dintre țesuturi și spiritul său.

Omul, în adevăr, e mai presus de toate, cununa sidiilor.

Odată cu degenerescența omului, frumusețea civilizației și chiar măreția universului s'ar stinge.

De aceea a fost scrisă această carte. Ca să răsună ca un strigăt de alarmă.

Cele mai multe țări au urmat orbește pe Americani; în cap sunt cele industriale: Rusia, Anglia, Franța și Germania, expunându-se aceluiaș pericol cu toatele, acele all degenerării, a demenței, a închinării colective.

Atenția umanității trebuie să se întoarcă spre sine, spre corpul și spiritul omenească, dela mașini și dela lumea fizică. Spre procesele fiziologice și spirituale, fără de care nici mașinile nici Universul lui Newton sau Einstein n'ar exista. — Incepem a simți slăbiciunea civilizației noastre, mulți încercând a scăpa din robia modernismului. Pentru acești mulți a fost scrisă cartea și pentru îndrăzneții cari ținesc răsturnarea civilizației industriale, spre a se înscăuna o altă concepție de progres omenească. De aceea cartea se adresează celor ce fac educația copiilor, formează sau conduc indivizi; institutorilor, igienistilor, medicilor, preoților, profesorilor, avocaților, magistraților, ofiterilor, inginerilor, conducătorilor, industriali și de muncitorime, oamenilor cari cugetă la misterul corpului, conștiinței noastre. Universului, fiecărui bărbat și fiecărei femei.

D. Hedeș

Din gelozie i-a aruncat sodă caustică în față

Secția II-a a tribunalului a judecat ieri procesul de vătămare corporală gravă în care a fost inculpată femeia Magdalena Petean de 26 ani din comuna Ineu. În dimineața zilei, de 1 Iunie 1943, Adam Ioan, plutonier major s'a certat cu concubina sa Magdalena Petean pe care amenințat-o de mai multe ori că o lasă pe treacă deja și-a găsit o femeie corespunzătoare. Femeia Magdalena Petean s'a înfuriat — din gelozie — să distrugă pe concubin și cu această intenție a cumpărat sodă caustică pe care a aruncat-o în tr'un litru de apă fierbinte. Când concubinul ei dormea mai bine, a aruncat această sodă caustică fierbinte pe el, cauzându-i grave leziuni, arsuri la ochi, la cap

și i-a desfigurat toată fața. După această faptă femeia s'a prezentat benevol la jandarmii din comună și a povestit ceea ce a avut. Femeia a fost reținută de jandarmi iar victima a fost trimisă la spital. Agresora a fost înmănată Parchetului care a depus-o în arest preventiv. Tribunalul a judecat ieri cazul și inculpata a susținut declarația făcută jandarmilor și la judecatorul de instrucție, recunoscându-și fapta, dar apărându-se cu aceea că s'a tomut că o va părăsi și că în cazul acesta ea n'ar mai putut să mai trăiască. Tribunalul a găsit vinovată pe inculpată și a condamnat-o la un an închisoare corecțională, reducând din pedeapsă cele 3 zile cât a stat în arest preventiv, obligând-o la 500.000 lei despăgubire.

Informații

— DEPUȘI LA PENITENCIAR. — Francisc Varga, condamnat la 15 zile închisoare și 2000 lei amendă, pentru furt, a fost depus la penitenciar pentru a-și executa pedeapsa.

— Rozalia Kovacs și Ana Ardelean, țigănci, au fost depuse la Penitenciar, pentru a-și executa câte o lună închisoare la care au fost condamnate pentru înșelăciune.

— COMERȚ CLANDESTIN. — Ecaterina Schwartz a fost condamnată la 3000 lei amendă, pentru că a exercitat comerțul fără a avea autorizația respectivă din partea camerei de comerț.

— Anton Ritter, pantofar din Beiuș, a fost trimis în judecată pentru că și-a exercitat meseria fără a avea firma înscrisă la Camera de Comerț. Numitul a fost achitat. În urma apelului făcut de Parchet, numitul a fost condamnat, de Curte, la o lună închisoare în lagăr.

— ÎNAINȚAȚI POLIȚIEI — Muncitorii Andrei și Maria Irhaz au fost înaintați poliției, deoarece cu prilejul unei percheziții domiciliare, s'a găsit, asupra lor, o anumită cantitate de marfă provenită din fur.

— MOARA FĂRĂ AUTORIZAȚIE — Cu prilejul unui control făcut de un delegat al camerei de comerț, s'a stabilit că moara lui Iuliu Medrea din Ceica a funcționat fără a avea autorizația legală. Despre cele constatate s'a încheiat un proces verbal, care a fost trimis Parchetului Bihor. De aci, chestiunea a ajuns în fața tribunalului, unde Iuliu Medrea a fost condamnat la 20.000 lei amendă. Impotriva sentinței s'a făcut apel atât din partea condamnatului, cât și din partea Camerei de Comerț. Curtea, desbătând apelul, a admis cererea Camerei de Comerț și a majorat pedeapsa aplicată vinovatului la 100.000 lei.

— SERVITOARE ESCROACA. — Ghizela Papp din str. Miron Costin 26, s'a dus, în Noemvrie anul trecut la Traian Ionescu, oferindu-se să intre la el servitoare. Traian Ionescu a acceptat, iar Ghizela Papp a cerut un accont de 1000 le spre a se duce la Brad pentru a-și aduce hainele. Ghizela Papp a primit banii și a plecat. Au trecut câteva săptămâni, dar Ghizela Papp nu s'a mai înapoiat și nici nu a restituit banii. Traian Ionescu a denunțat cazul parchetului, care a trimis-o în judecată. Ea a fost condamnată la 15 zile închisoare corecțională și 5000 lei amendă pentru înșelăciune.

— BĂTOUȘ CONDMANAT. — În Decembrie anul trecut, Floarea Bac a fost atacată și bătută de Pavel Indreica din aceeași comună, care a trântit-o la pământ și a lovit-o cu pumnii, încercând să abuzeze de ea. Femeia a început să strige și atunci agresorul a lăsat-o în pace. Ea s'a dus și a reclamat cazul jandarmilor. Agresorului s'a dresat acte de trimitere în judecată, iar tribunalul desbătând procesul în lipsa acuzatului, l-a condamnat la 10.000 lei amendă și 9000 lei despăgubiri civile.

— ABUZ DE ÎNCREDERE — Petru Cordoș, comerciant, a fost trimis în judecată pentru abuz de încredere săvârșit în dauna lui, Ștefan Giurgea, cărui i-a luat 99.200 lei pentru a-i cumpăra mobilă. Petru Cordoș a cumpărat mobilă, dar într-un timp lt. Ștefan Giurgea a încetat din viață, iar mobilă a rămas în posesiunea lui Petru Cordoș, care a refuzat să o predea succesorului. Trimis în judecată, Petru Cordoș a fost achitat de tribunal. Partea civilă a făcut apel împotriva sentinței, susținând că mobilă a fost predată în păstrarea cumnatei sale și că valoarea ei este numai de 25.000 lei. Curtea a admis în partea apelului obligând pe Petre Cordoș să restituie succesorilor mobilă sau în caz contrar să plătească o despăgubire de 190.000 lei și 10.000 lei cheltuieli penale.

SOCIAL - ECONOMIC

PRIMA PUBLICITATE

Se cunosc apară în fiecare zi. Anunțuri primite la Administrația ziarului în Str. Mărășești Nr. 1. Telefon Nr. 11-28.

Cereri și oferte de serviciu

Redacția ziarului „DACIA” pentru Arad. Caută funcționar cu practică.

Caută vânzători de ziare la redacția Arad Strada Mărășești Nr. 1.

Caută cameră mobilată cu intrare separată, acces la baie. Adresa la ziar.

Caută călătorie perfectă la două persoane. Adresa la ziar.

Primesc împletitul jerseyelor și alte lucrări de tricotaș, Str. Mihai Viteazul 133.

Se caută imediat 10 muncitoare istețe. Fabrica de becuri, str. Vicențiu Babeș 20.

Caută cameră mobilată cu intrare separată de închiriat, str. Teodor Serb No. 10.

Vânzări - Cumpărări

Se vând casa, în cartierul Vilelor. Adresa la Redacția Ziarului „Dacia”, Str. Mărășești Nr. 1. Telefon: 11-28.

Se vând în Mureșul de vânzare cu 2 camere, grajd, bun pentru gospodărie. Adresa: Arad, str. Cantacuzino No. 48, apart. 2.

Se vând o manta nouă ofțerească la magazinul „Basarabia” str. Meșianu 4.

Se vând un dormitor, cameră combinată, masă de scris, dulap și un recomier, Str. Barișiu No. 1, ușa No. 4.

Se vând o casă, Str. Griviței No. 160.

Se vând de vânzare în cartierul funcționarilor. Informațiuni str. Căărășilor 12.

Un loc de casă de vânzare în cartierul funcționarilor, Rusu, Piața Gen. Cernat 18.

Se vând un șezlon larg, curat și perdele. Informațiuni Duminecă înainte de masă, Strada Mihai Veliciu 5 apart. 4 lângă Casa Asigurărilor Sociale.

Cumpăr un ventilator electric, I. Pavel, Str. Episcop Radu 7.

Se vând praf de var pentru îngrășământ artificial al pământului. Adresa Bul. Regele Ferdinand 56 Arad.

Casă nouă de vânzare, lângă Calea ferată. Arad, Str. Rândunicii Nr. 9. Preț 500 lei. — Adresa: dl Sima str. Alex. Gavra Nr. 21.

Mașină de cusut marca „SINGER” de vânzare. Adresa Calea Romanilor 26, Arad.

Se vând covore smirna veritabil mărirea 3x4 mtr. Adresa: Agentura Gh. Coman Str. Eminescu 17.

Diverse

Alocarea locuințelor goale și camerelor mobilate. Agentura „Coman” Strada Eminescu 17, etaj I. Inreg. la Cam. de Com. Ind. sub Nr. Fi. 11334/943.

Agentura Generală de vânzare și cumpărarea imobilelor. COMAN GHEORGHE Arad, Str. M. Eminescu Nr. 17 etaj I Telefon. 26-97. Inreg. la Cam. de Com. și Industrie sub Nr. Fi. 11334-1943

Casa de vânzare: Casă particulară modernă cu cameră de baie și grădini. Lângă Str. Căărășilor, 2 milioane — Vile modernă cu două apartamente, grădini și grajd, în centru 6 milioane — Casă mică cu grădini 288 m. p. lângă Strada Sava Pailu 500 mii lei. — Casă particulară comună din 2 camere și dependințe cu grădini 150 m. p. 1 milion. — Grădini cu pomi fructiferi 135 m. p. lângă Mică-laca-Nouă 150000 lei — Căutam pentru cumpărare pământ arabil 10-12 jugh, în județul Arad

Lăsați casa, lăsați masa să vedeți

Cenușăreasa

la Cinema ROYAL Arad

Repr. la orele 2,30, 4,10, 5,50, 7,30-9,10 fix

Cinema „FORUM” Arad

Telefon 20-10

Reprezentări 3, 5, 7, 9 fix

Azi premieră!

IN UMBRA TEROAREI

Senzaționala înscenare cinematografică, care marchează sbuciumul unui popor aguduit de frământările unei epoci.

Regina Linnankelmo, cu distribuția din (Să-mi cânti țigane !)

Cinematograful filmelor grandioase **CAPITOL** Căminul Industriștilor Arad

Cinematograful filmelor grandioase

Repr.: la 3, 5, 7 și 9

AZI PREMIERA

Un film ce întrece „VENERA OARBA” sau „FEDORA

LUISA FERIDA

GINO CERVI

Uraganul vieții

Un film de înalt dramatism. Dragostei! Pasiune! Muzică! Bucuriile și durerile unei vieți.

Rezervați biletele înainte

Cinema CORSO Arad

Telefon: 23-84

GARANȚIA FILMULUI DE SUCCES

Azi

Primul mare film din seria filmelor excepționale care se vor rula în luna Martie. Un film așteptat de toată lumea.

Valea Diavolului

cu: Marina Bertl, Andrea Checchi, Carlo Ninchi, Osvaldo Valenz

Regia: MARIO MATTOLI

Repr.: la orele 3, 5, 7 și 9 fix

Rețineți biletele!

Cinema URANIA Arad

Telefon: 12-32

Cinema de premiere. Proiecție ireproșabilă.

AZI:

Filmul senzațiilor și senzațiilor complicate.

NOAPTEA FANTASTICA

cu: AMEDEO NAZZARI

În rolul misteriosului bandit Capatosta SI. ELA PARVO

Repr.: la orele 3, 5, 7 și 9 fix

IOSIF GARTNER

Ceasornicar, bijutier, optician

Arad, Piața Avram Iancu 1

CALEIDOSCOP

FARMACII DE SERVICIU

3 MARTIE 1944

Danciu, Pia Miheai Viteazul 13. Telefon 19-78.

Strelkovsky, Calea Banatului 1. Telefon: 17-67.

MUMULIANU, Calea Aurel Vlaicu 60. Serviciul permanent.

CINEMATOGRAFE

3 MARTIE 1944

CORSO: Valea Diavolului.

FORUM: În umbra teroarei.

URANIA: Noaptea fantastică.

ROYAL: Cenușăreasa.

CAPITOL: Uraganul vieții.

SPECTACOLE

Sâmbătă și Duminecă (în matineu și seara) Teatrul „CARABUȘ” va reprezenta comedia muzicală: „INTR'UN CEAS BUN” de V. Vasilache și Șt. Cristodoul. Spectacolul se sprijină pe o serie de situațiuni hilare excelențe puse în relief de echipa de interpretare a Cărabușului, în frunte cu popularul comic, V. VASILACHE. Celelalte roluri principale sunt jucate de Nae Roman, elogiul de întreaga presă pentru creația pe care o face în rolul unui bălbăit, Neamțu Ottonel, Elena Burnez, Tanți Căpășană, Lulu Savu, Veve Cigalju, Tită Botez, Letiția Brădescu, Dinu Gherasim, etc. Conducerea muzicală: Patriche. Biletele la Agenția Teatrală „ILIES”, Telefon: 22-55.

Fabrica chimică modernă cu instalațiuni, bazan stabil, clădită cameră cu mașinăriile cele mai moderne local de fabrică, birou, aprovizionată cu culori pentru fabricarea oricăror articole chimice, din motiv familiar urgent de vânzare lei 2.000.000. În cartierul vilelor casă cu 6 camere și cu tot confortul 6.500.000 lei. Casă cu 1x3 camere, tot confortul și 1x1 în centru cu 3.500.000 lei. Mică casă particulară nouă cu 3 camere, cu tot confortul 1.300.000 lei. Casă particulară cu 2 camere cu grădini mare, casă nouă în Pârnea 1.300.000 lei. Agertură vâd, lui Albert Haasz, str. I. Petru No. 3. Tel. 22-24. Inreg. Cam. Com. 3037, 1943.

Cinema ROYAL Arad

Telefon: 19-33

STRADA ALECSANDRI 2

Difuzarea sonoră excelentă, Sala încălzită AZII

Un film în genul vrăjitorului din Oz

Cenușăreasa

Pentru copii dela 3-7 ani.

Repr.: 2,30, 4,10, 5,50, 7,30 și 9,10

Reclamantul a devenit inculpat

În săptămână trecută birjarul Petru Moga a reclamat poliției proprietarul de hotel Iosif Horvath pentru lovire. În de-cunțul său reclamantul a arătat că a fost pălmuit de către Iosif Horvath pentru că a cerut restul dela 200 lei iar el nu a primit decât 100 lei pentru o cursă. Din această cauză s'a iscat o ceartă și reclamantul l-a luat la bătaie. Poliția a cercetat cazul și Iosif Horvath a declarat că el și-a dat 200 lei și că atunci când l-a cerut restul nu a vrut să audă de așa ceva ci s'a purtat nedemn. Pentru fapta aceasta s'au ivit dificultăți între ei. Prin constatarea sa poliția a dresat proces verbal birjarului pentru sabotaj, pentru că iar jacă ar fi primit numai 100 lei și nu a dat restul, a depășit prețul maximal. Astfel reclamantul a devenit inculpat.

ULTIMA ORĂ

Inamicul nu mai poate lovi direct industria germană

Pregătiri pentru cel de al doilea front. Greaua înfrângere suferită de trupele sovietice

Situația fronturilor

Unia cartierul general al Führerului înaltul comandament al forțelor armate germane comunică:

În spațiul dela Kriwoi Rog, la sud-est de Saskoff și la est de Beraicew, trupele noastre au respins numeroase atacuri ale sovieticilor și le-au cauzat acestora pierderi grele.

La Iampol și în regiunea dela sud de mlaștinile Pripetului, formațiuni ale armatei și armelor SS au dat mai multe atacuri, care au avut succes.

La nord-est de Rogacew, bolșevicii au atacat, fără succes, cu forțe mai puternice. Cu această ocazie au fost nimicite 20 tancuri, din 30 care blindate care atacau.

La nord-est de Nevel, la sud-est de lacul Pleskau și la Narva au dat greș numeroase atacuri ale sovieticilor, după lupte grele.

În cursul lunii Februarie au fost nimicite pe frontul răsăritean 163 avioane inamice, dintre care 43 au fost doborâte de formațiunile de infanterie. În acest timp, 60 avioane germane nu s'au mai înțors la bazele lor.

În Italia, atacul trupelor noastre împotriva capului de debarcare dela Nettuno a fost continuat, cu sprijinul puternic al artileriei germane. Prin întreruperea de șoc germane s'a putut captura un detașament de șoc inamic, iar o grupă de luptă puternică a inamicului a fost încercuită la sud de Cisterna.

Avioane de luptă germane au scufundat, în apele din fața golfului Anzio, un vas de transport inamic, cu o deplasare totală de 5000 tone și au avariat, prin lovitură de bombe, în mod foarte greu, alte 4 vase de transport cu o deplasare de 15.000 tone.

Pe frontul sudic, ziua a trecut pe lângă o vie activitate reciprocă de artilerie, în general, liniștită.

În lupte aeriene și de către artileria antiaeriană au fost doborâte eri, deasupra teritoriului italian, 12 avioane inamice.

Avioane rapide de luptă germane au atacat obiective din Anglia de sud-est și centrul Londrei.

Războiul aerian

București, 2. — S. P. P. transmite: Războiul aerian s'a mărginit eri la câteva bombardamente americane, împotriva unor localități din sud-estul Germaniei și a atacarea catorva obiective din sud-estul Algei de către aviația germană.

Situația pe frontul din Italia

Situația de pe teatrul de război italian stă sub semnul unei ameliorări a timpului care acum dă posibilitatea unor lupte în stil mai mare. Momentul cel mai de seamă este focul concentrat al artileriei germane împotriva capului de pod dela Nettuno, comandamentul german în perioada timpului nefavorabil având toată posibilitatea de a face pregătirile pentru această acțiune. Atacurile germane au avut ca rezultat dislocarea a două puncte de sprijin inamice iar la sud de Cisterna încercu rea unei grupe de luptă inamice. Tendința generală a luptelor poate fi privită într-o strămtare a capului de pod anglo-american. Frontul dela Cassino până în prezent nu a suferit nici o modificare.

București, 2. — S. P. P. transmite: Generalul Dittmar, comentatorul oficial al înaltului comandament german, a declarat la radio Berlin, că a sosit momentul când perspectiva celui de al doilea

front de invazie în Europa, a înțrat serios în sfera de acțiune.

Pregătirile inamicului sunt terminate. Armatele navală, aeriană și terestră inamice, sunt gata de acțiune.

Evacuarea coastei Danemarcei

București, 2. — S. P. P. transmite: Din Danemarca se află că autoritățile germane au stabilit un termen foarte apropiat pentru evacuarea populației de

pe coasta mării.

Locuitorii din această zonă sunt invitați să meargă la rudele prietenii din interiorul țării.

Trupele sovietice au suferit o grea înfrângere

București, 2. — S. P. P. transmite: Korald Swing, corespondentul agenției Reuter la Moscova, anunță că trupele sovietice au suferit o grea înfrângere în

ecetul Niprului nu departe de Smerego-fa, centru în care se face joncțiunea căii ferate Kerson—Nicolaiiev.

Centrul de greutate al luptelor din Italia

București, 2. — S. P. P. transmite: Cu privire la frontul din Italia se află din sursă aliată că centrul de greutate al luptei s'a mutat la est de drumul care duce dela Anzio la Roma.

Trupele germane au dat un atac puternic între Corozeta și Cisterna. Mareșalul Kesselring pare hotărât să arunce în mare trupele generalului Alexander.

In Răsărit sovieticii încearcă noi presiuni

Berlin, 2 (prin telefon). — Caracteristica situației de pe frontul din răsărit este majorarea activității de luptă, țara însă sa rie vo. na de realizarea marelui atac așteptat din partea germană de un timp mai îndelungat. Dacă eri comunicatul militar german a vorbit de atacul a numeroase divizii de pușcași sovietici la nord-vest de Nevel, această mișcare în tot cazul până în prezent, în urma succeselor defensive pătrunzătoare ale germane nu s'au putut desvolta într-o operațiune cu un efect în adâncime. Cercurile militare exprimă încrederea că inamicul în urma atacului bombardierelor germane precum și în urma focului artileriei germane va fi împiedecat să concentreze forțele pe pozițiile de pregătire pentru un atac masat.

În toate celelalte sectoare ale frontului din răsărit luptele sunt în creștere fără ca să iasă din cadrul unui efect ofensiv inițial, fapt ce se explică în Germania că inamicul indeosebi în urma numeroaselor atacuri de conturbare ale aviației germane nu a putut termina până în prezent reggrupările cerute de situație. Puternice puncte de presiune ale inamicului în cadrul frontului din răsărit sunt de supraveghiat la vest de Kriwoiog, la Șascov și la Iampol. În toate

sectoarele apărarea germană a putut rezista. Cu acest prilej este demn de înregistrat faptul că derenziva se desfășoară prin contraatacuri spontane ceea ce dă luptelor o înfățișare deosebită.

În centru, la nord-vest de Rogacev și la sud de Bobruisk sovieticii au exercitat o puternică presiune asemănătoare celei de eri dela Nevel. În deosebi la sud de Bobruisk au avut ca rezultat aceste lupte o crâncenă bătălie, care însă nu a eșit din cadrele importanței locale.

În nord situația este stăpânită și pe mai departe de desăvârșirea mișcărilor de desprindere germane. Frontul dintre Narva și lacul Peipus a ajuns la o oarecare stabilizare iar mișcările frontului german dintre lacul Pleskan și din regiunea Nevel nu au putut fi stânjenite de atacurile concentrice ale bolșevicilor asupra orașului Pleskan. Aici toate atacurile inamicului au putut fi zădărnice de unitățile germane.

O înfricoșată nouă armă germană

O telegramă din Lisabona arată că în cercurile politice neutrale au provocat o mare valvă serioasele discuțiuni ale fo-

reurilor anglo-americane despre o prănsă nouă armă secretă, așa numită „bombe conduse dela distanță”. La Londra se reprezintă cu toată seriozitatea părerea că aceste bombe conduse dela distanță amenință invazia aliată în Europa Vestică. Dacă invazia ar începe atunci cea mai importantă misiune a forțelor armate aliate ar fi să împiedece pe germani să utilizeze concentrice bombe lor cu rachetă conduse dela distanță. Conform acestor informațiuni neutrale în cercurile militare ale Londrei se crede că această nouă armă reprezintă un pericol de moarte, mai ales pentru navigația maritimă aliată. O flotă de invazie ancorată reprezintă pentru aceste bombe un obiectiv deosebit de bun. Cu artileria antiaeriană abia dacă se poate combata această armă, de oarece este mult prea greu să se nimerească proiectilul, care este condus spre obiectiv în corpul unui avion. Această nouă bombă germană poate — în afară de aceasta — să strângă și cea mai puternică cuirasă de vapori.

Sub biserica Sf. Petru se construiește un tunel

ROMA, 2. (Ep) Autoritățile din Vatican de prezent, după cum anunță postul de Radio Roma, construiește sub biserica Sf. Petru un tunel, pentru a avea un acces mai ușor la cavori. După cum se știe în biserică de sub bazilică se găsește mormintele Sfântului Petru și a primilor papi cari acum în urma lucrărilor de construcție au fost făcute accesibile.

Pacea va domni numai acolo unde popoarele se vor înțelege între ele

Lisabona, 2. (tp.) — Ziarul portughez „Diário Popular” publică un interviu al cunoscutului ziarist francez Sauerwein, în care acesta își exprimă părerea sa despre marii politicieni de astăzi. R. Führerul Germaniei Adolf Hitler ziaristul Sauerwein îl prezintă drept un „spirit înflăcărat”. În afara credinței sale Adolf Hitler este pătruns de un dinamism neobișnuit precum și de un misticism scânteietor. Sauerwein amintește că Adolf Hitler a ținut zilnic cârpe o evantare în timpul anilor de luptă. Președintele Roosevelt este caracterizat ca un navigator care plutește pe mările politice. Churchill este un sportiv englez, ote lit în luptă, iar președintele Portugaliei d. Salazar este un mare gânditor. Ziaristul Sauerwein este convins, că pacea va domni în Europa numai în acele locuri unde popoarele se vor înțelege între ele.

Un maior englez prins la Macedonia de trupele bulgare

SOFIA, 2. (Tp). Dcla Prilep din Macedonia se anunță că acum 10 zile un soldat bulgar a arestat în împrejurimile orașului pe un maior englez, pe care l'a predat autorităților militare din Prilep. Se crede că este vorba sau de un aviator englez, care s'a salvat cu parașuta sau de un agent al Angliei.

Condamnări pentru acțiune subversivă

București, 2. (DNB). — Curtea marțială din București a pronunțat eri mai multe sentințe cu mari pedepse în cauza constituirii subversive a unui partid cu tendință de stânga. Avocatul evreu Wechsler și soția lui au fost condamnați la 25 ani muncă silnică, profesorul universitar Vlădescu la 15 ani muncă silnică, frații Magheru, fiii președintelui la Curtea de Casație 15 ani muncă silnică, iar un alt acuzat 3 ani carceră.

Soții Wechsler cari vor trebui să răspundă în fața justiției și pentru contra-bandă de oameni și de devize au fost accia cari au tras sforile în această cauză. Restul acuzaților sunt intelectuali comuniști și bolșevici de salon.

REVENDICĂRILE SOVIETICE FAȚA DE FINLANDA AU FOST FĂCUTE ÎN DEPLIN ACORD CU ANGLO-AMERICANI

Stockholm, 2 (Rador). — O știre a biroului internațional de informații retransmisă de corespondentul agenției DNB anunță:

Presă engleză s'a grăbit să sublinieze că revendicările sovietice față de Finlanda s'au făcut în deplin acord cu Statele Unite și Anglia și că ele au avut consimțământul guvernelor din Washington și Londra.

„Times” caracterizează aceste revendicări ca absolut moderate. În Anglia — scrie ziarul — s'a aflat cu entuziasm despre ele.

„News Chronicle” afirmă că nu ar fi surprinzător dacă Uniunea Sovietică ar fi cerut o complexă ocupare militară a Finlandei.

„Daily Mail” polemizează în mod violent cu Finlanda pe care ziarul o califică

drept o „vită rece și brutală”. Finlanda zii — adaugă ziarul — nu se iubesc și nu respectă altceva decât zăpada, vântul și frigul.

„Daily Mail” pune în mod ironic întrebare: Pentruce finlandezii nu se înecă în tristețile lor lacuri și nu se îngroapă de vii în zăpezile lor eterne.